

Schoolplan 2019-2023

Auris Fortaal
Utrecht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Auris onderwijs	3
3 Sterkte-zwakteanalyse	4
4 Risico's	6
5 Missie, visie en kernwaarden	7
6 Onze parels	8
7 Strategische doelen 2019 - 2022	10
8 Visie op lesgeven	13
9 Visie op identiteit	14
10 Onderwijskundig beleid	14
11 Personeelsbeleid	30
12 Organisatiebeleid	34
13 Financieel beleid	39
14 Kwaliteitszorg	42
15 Basiskwaliteit	44
16 Eigen kwaliteitsaspecten	45
17 Strategisch beleid	45
18 Aandachtspunten 2019-2023	46
19 Meerjarenplanning 2019-2020	48
20 Meerjarenplanning 2020-2021	49
21 Meerjarenplanning 2021-2022	50
22 Meerjarenplanning 2022-2023	51
23 Formulier "Instemming met schoolplan"	52
24 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	53

1 Inleiding

Dit is het schoolplan van **Auris Fortaal**. De school is onderdeel van de Koninklijke Auris Groep. Het schoolplan loopt van 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023.

Het schoolplan is opgesteld op basis van de nieuwe eisen die sinds 1 juli 2017 aan het schoolplan worden gesteld. Het schoolplan bevat een beschrijving van de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt verzorgd. De volgende onderdelen komen hierbij aan de orde:

- onderwijskundig beleid;
- personeelsbeleid;
- organisatiebeleid;
- kwaliteitszorg.

Het schoolplan is afgestemd op de missie, visie en strategische doelen van de Koninklijke Auris Groep, die in 2018-2019 zijn herijkt. De generieke delen die gelden voor alle Auris-scholen zijn door het bestuur opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. Het schoolspecifieke deel is opgesteld in overleg met de teamleden van de school. Het schoolplan als geheel is ter goedkeuring aangeboden aan de deelraad van de school.

2 Auris onderwijs

Gegevens van de Instelling	
Naam stichting:	Auris Onderwijs
Raad van bestuur	Mevr. H. Hendriks Dhr. T. van der Wielen
Straat + nr.:	Ammanplein 2
Postcode + plaats:	3031 RT Rotterdam
Telefoonnummer:	010 888 96 00
E-mailadres:	info@auris.nl
Websiteadres:	www.auris.nl (http://www.auris.nl)

Gegevens van de school	
Naam school:	Auris Fortaal
Regiodirecteur:	Mevr. A. de Leeuw
Teamleider(s):	Mevr. P. van Aalst Mevr. E. van Wageningen Mevr. J. Nijk
Straat + nr.:	Santa Cruzdreef 30 Agavedreef 92
Postcode + plaats:	3563VJ Utrecht 3563EN Utrecht
Telefoonnummer:	030 2612404 030 2660875
E-mailadres:	fortaal@auris.nl
Websiteadres:	www.fortaal.nl (http://Www.fortaal.nl)

Auris Fortaal is een leslocatie binnen de instelling Auris. De instelling biedt speciaal onderwijs aan leerlingen die doof of slechthorend zijn of een ernstige taalontwikkelingsstoornis hebben en daarvoor in aanmerking komen. Auris heeft vijftien leslocaties waar speciaal onderwijs wordt geboden en drie leslocaties voor voortgezet speciaal onderwijs.

Naast het speciaal onderwijs op de leslocaties biedt Auris ambulante dienstverlening, consultatie en advies, en cursussen voor leerkrachten, leerlingen en hun ouders in het regulier onderwijs.

De Koninklijke Auris Groep biedt zorg in de vorm van diagnostiek en behandeling aan, aan kinderen en hun ouders onder andere op de peuterbehandelgroepen, via de ambulante behandeling op reguliere peuterspeelzalen, de gezinsgerichte behandeling, cursussen Nederlandse Gebarentaal en ondersteuning bij sociaal-emotionele problematiek.

Doelgroep

De doelgroep van Auris zijn leerlingen die doof, slechthorend (D/SH) zijn en/of een ernstige taalontwikkelingsstoornis (TOS) hebben. Auris maakt onderscheid tussen de doelgroep D/SH enerzijds en de groep TOS anderzijds. Elke doelgroep stelt eigen eisen aan specialisten en aan het pedagogisch-didactisch klimaat.

Auris Fortaal biedt onderwijs aan met een ernstige TOS. De leerlingen met een TOS vormen een zeer uiteenlopende groep. In het algemeen hebben deze leerlingen problemen met het begrijpen en/of het produceren van taaluitingen. De meeste leerlingen hebben, mede als gevolg van TOS, problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling en in meer of mindere mate ook in gedrag. Het onderwijs voor deze doelgroep is specifiek gericht op een taalaanbod dat aansluit op het niveau van de leerling, op strategieën om de moedertaal te leren en op het afgestemd beschikbaar stellen van kennis zonder een beroep te doen op een hoge mate van taalkennis.

Auris Fortaal biedt tot en met groep 4 ook onderwijs aan leerlingen die doof en/of slechthorend zijn. Bij de dove en slechthorende leerlingen is sprake van een beperkte toegang tot de gesproken taal. Bij de doelgroep D/SH gaat het om het bieden van een toegankelijke taal en om (taal)onderwijs dat op hen is toespitst. Het is tevens van belang dat dove en slechthorende kinderen/jongeren op een positieve wijze uitgedaagd worden om de (culturele) aspecten van het doof zijn en het slechthorend zijn te onderzoeken en te internaliseren in hun identiteit.

De leerlingen met een auditieve beperking krijgen tweetalig onderwijs aangeboden. Dat wil zeggen dat zowel het Nederlands als de Nederlandse gebarentaal aangeboden wordt aan de leerlingen.

3 Sterkte-zwakteanalyse

Onze school kent een aantal sterke kanten, maar ook een aantal zaken die aandacht vragen. In schema:

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
<p>Leeropbrengsten</p> <p>Uit de analyse van de leeropbrengsten blijkt dat onze resultaten naar verwachting zijn, redelijk stabiel en vergelijkbaar met andere Auris resultaten. Voor rekenen is een stijging te zien, welke wij verklaren door het bewegend leren in de middenbouw, de nieuwe methode waar men nu goed bekend mee is en het opheffen van de rekenuren</p> <p>Slechts 4% van de leerlingen (over alle toetsen bekeken) wordt niet getoetst, wat in vergelijking met andere Auris scholen een goed resultaat is (gemiddeld 9% met een variatie tussen de 1% en 37%).</p> <p>Pedagogisch klimaat: blijkt steeds weer uit inspectie onderzoek en audits</p> <p>Structuur van de leerlingenzorg</p> <p>Monitor sociale veiligheid</p>	<p>Leeropbrengsten</p> <p>Voor begrijpend lezen worden onze eigen vastgestelde normen alleen in groepen 7 en 8 gehaald. In lagere groepen blijkt dit een te ambitieus doel. Deels verklaren we dat uit het feit dat we begrijpend lezen als een belangrijke factor zien in het besluit tot terugplaatsing regulier. Veel leerlingen met goede resultaten voor dit vak blijken zich goed te kunnen handhaven in het regulier.</p>
KANSEN	BEDREIGINGEN
<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe ideeën/invloeden nieuwe medewerkers • ICT ondersteunende apps • Inzet werkdruggelden op meer leerkrachtondersteuners • Ouders meer als partners ingezet en nadruk op het feit dat ook ouders het OPP uitvoeren, waardoor zij meer betrokken raken bij de ontwikkeling van hun kind • Mogelijkheid om leerkrachten op te leiden binnen Auris/Kentalis academie, • Samenwerken met het SWV • Samenwerking in de Regio met andere Auris SO scholen versterken 	<ul style="list-style-type: none"> • Groot leraren tekort • Hoog ziekteverzuim • Veel nieuwe (onervaren) medewerkers • Snelle doorverwijzing (wat beeld van resultaten vertekent en werkdruk verhoogt) • Complexe en tijdrovende processen om leerlingen uitgeplaatst te krijgen • Verzwaring problematiek • Stijging leerlingenaantallen wat haaks staat t.o.v. strategisch doel.

Met betrekking tot ons schoolplan voor de periode 2019-2023 houden we met de volgende aspecten uit de rekening :

1. Een sterk toenemende aandacht voor de sociale ontwikkeling van leerlingen
2. Ouders als partners van de school
3. Aandacht voor 21st century skills: accent op vaardigheden (brede ontwikkeling)
4. De rol van de leraar komt steeds centraler te staan
5. Ontwikkelingen met betrekking tot goede/excellente scholen

4 Risico's

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal risico's wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. Hieronder beschrijven we de risico's per beleidsterrein en de voorgenomen maatregelen.

Risicoanalyse

		I M P A C T				
		Verwaarloosbaar (1)	Minimaal (2)	Gemiddeld (3)	Maximaal (4)	Catastrofaal (5)
K A N S	Zeer klein (1)	Laag	Laag	Laag	Midden	Midden
	Klein (2)	Laag	Laag	Midden	Midden	Midden
	Middel (3)	Laag	Midden	Midden	Midden	Hoog
	Groot (4)	Midden	Midden	Midden	Hoog	Hoog
	Zeer groot (5)	Midden	Midden	Hoog	Hoog	Hoog

Risicoanalyse Onderwijskundig beleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
Veel nieuwe en onervaren medewerkers	Zeer groot (5)	Gemiddeld (3)	Hoog
Maatregel: <i>Formatie vrij gemaakt voor coaching en inwerkbegeleiding, investeren op professionaliseringsaanbod</i>			
Vernieuwingen vertragen door onervarenheid groot deel van het team	Middel (3)	Gemiddeld (3)	Midden
Maatregel: <i>Niet te hoge doelen stellen en prioriteiten stellen</i>			

Risicoanalyse Personeelsbeleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
Leerkrachten tekort	Zeer groot (5)	Maximaal (4)	Hoog
Maatregel: <i>Invalpool, contacten leggen met opleidingsscholen, inzet van leerkrachtondersteuners</i>			

Risicoanalyse Financieel/materieel beleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
Veroudering gymzalen	Middel (3)	Minimaal (2)	Midden
Maatregel: <i>Investeren in vernieuwingen</i>			
Klimaatbeheersing	Middel (3)	Gemiddeld (3)	Midden
Maatregel: <i>Investeren in airco's</i>			

5 Missie, visie en kernwaarden

Missie

Als je doof of slechthorend bent of een taalontwikkelingsstoornis hebt, heeft dat invloed op wie je bent en je rol in de samenleving. Ervaar jij of je omgeving hierin belemmeringen dan kun je bij Auris terecht. Auris medewerkers zijn experts in taal, communicatie en horen. Samen zorgen wij dat jij je optimaal ontwikkelt zodat je effectief mee kunt doen aan de samenleving.

Visie

Wij sluiten aan bij jouw vraag op het gebied van taal, communicatie en horen. Om het beste uit jezelf te halen, krijg je bij Auris dat wat daarvoor nodig is. Dit doen we met onze diagnose, behandeling, dienstverlening en ons onderwijs. Ons aanbod is specialistisch, op maat, doelgericht en effectief. Als het noodzakelijk is, bieden wij je dit aan op één van de Auris behandel- of onderwijslocaties .

Deze visie vertaalt Auris in de loop van 2019 in samenwerking met de professionals naar de visie op onderwijs. Deze visie is de komende jaren leidend voor de vernieuwingen en doorontwikkeling in het onderwijs op de scholen en in de ondersteuning aan de reguliere scholen en het mbo. De vastgestelde de visie op onderwijs Auris-breed krijgt een vertaalslag naar de visie op het onderwijs. Dit zal zijn beslag krijgen in schooljaar 2019-2020. De scholen publiceren de visie op de website en in de schoolgids.

Kernwaarden Auris

Auris heeft kernwaarden die passen bij de missie, visie en strategische doelen.

De kernwaarden zijn: samen, zorgvuldig en slagvaardig. In lijn met de beschrijving van onze missie en visie, hebben we deze waarden geladen vanuit de cliënt en leerling. Hieronder lees je de toelichting bij de nieuwe kernwaarden van Auris. Ze sluiten ook aan bij onze zeven strategische doelen.

Samen

Jij wilt effectief mee kunnen doen in de samenleving. De medewerkers van Auris kunnen je daarbij helpen. Wij begrijpen namelijk wat het betekent om doof of slechthorend te zijn of een taalontwikkelingsstoornis te hebben. Ook weten we welke invloed dit heeft op jouw omgeving. Wij werken samen aan jouw ontwikkeling en helpen je het beste uit jezelf te halen. Door aan te sluiten bij jouw vragen over taal, communicatie en horen. En door altijd de verbinding te zoeken met jouw netwerk, bijvoorbeeld je familie, verzorgers, begeleiders en leraren. Dat is waarom onze medewerkers bij Auris werken.

Zorgvuldig

De medewerkers van Auris zijn stuk voor stuk experts op het gebied van taal, spraak en gehoor. Zij bieden jou specialistische en persoonlijke begeleiding. Doelgericht en met bewezen effectieve methoden, die zoveel mogelijk gebaseerd zijn op praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek van anderen en onszelf. Ook werken wij continu aan de verbetering en vernieuwing van onze expertise en ons aanbod.

Slagvaardig

Jij wilt stappen zetten die voor jou belangrijk zijn, bijvoorbeeld naar regulier onderwijs of werk. De specialisten van Auris helpen je daarbij. Zij leggen de lat hoog en denken in kansen. Uitdagingen gaan ze niet uit de weg en hun werkwijze is vooruitstrevend en innovatief. Aan de andere kant: fouten maken mag. Want daar leer je van.

De strategische doelen zijn in hoofdstuk 7 toegelicht.

Onze kernwaarden:

Veilig

Wij bieden leerlingen een veilige omgeving die uitdaagt om te leren. Door te werken met de Kanjertraining zorgen wij voor een veilig klimaat waarin leerlingen en teamleden respectvol met elkaar omgaan.

Creatief

Met elkaar kunnen we anders denken, we zijn altijd opzoek naar de beste oplossing voor bepaalde problemen, soms zijn deze niet de meest voor de hand liggende.

Voor taal

Het bevorderen van taal en communicatie staat elke schooldag centraal. In alle lessen is er veel aandacht voor. Om ons woordenschatonderwijs vorm te geven maken we gebruik van de methodiek Met woorden in de weer.

Coöperatief

Wij werken met een professioneel team dat altijd het beste uit de leerlingen wil halen. Wij vinden het belangrijk om ouders te betrekken bij het opstellen en uitvoeren van plannen rondom hun kind. Verschillen tussen leerlingen en collega's worden als kansen benut om van elkaar te leren. We houden rekening met elkaars verschillen en we maken er gebruik van om te leren.

Toegankelijk

Wij vinden het belangrijk dat iedereen welkom is en zich ook welkom voelt bij ons op school. We organiseren onder andere koffieochtenden voor ouders, een oma en opa middag en een inloopavond voor familie en anderen om dit doel te bereiken.

6 Onze parels

Auris is trots op de volgende parels:

Tweetalig onderwijs Nederlands en Nederlandse gebarentaal voor D/SH

Wanneer de gesproken taal, in ons geval het Nederlands, auditief niet of beperkt toegankelijk is, biedt de Nederlandse Gebarentaal (NGT) grote voordelen. Dit geldt zowel voor peuters/leerlingen die met een NGT-aanbod de kans krijgen normaal taal te verwerven, als voor volwassenen voor wie de NGT de enige taal is waarin ze moeiteloos kunnen communiceren. Auris-medewerkers die met dove en slechthorende leerlingen werken op de Dr. M. Polanoschool, Fortaal en het Auris College Rotterdam zijn vaardig in NGT of NmG. Hiertoe volgen zij een formele opleiding, die aangeboden wordt door de HU Gebaren, Taal & Dovenstudies. Er zijn afspraken over het gebruik van gebaren of gebarentaal buiten de lessen en tussen collega's. Er werken op deze leslocaties dove of slechthorende medewerkers, die een rol kunnen spelen bij de identiteitsontwikkeling van leerlingen.

Interventies en methodieken op basis van gebleken effectiviteit

Onze medewerkers op de scholen en binnen de ambulante dienstverlening maken gebruik van interventies en methodieken die effectief zijn voor leerlingen die doof of slechthorend zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben. In het schooljaar 2017-2018 hebben medewerkers werkzaam in de ambulante dienstverlening van Auris, een systematiek uitgewerkt waarin de interventies die zij gebruiken zijn beschreven en gecategoriseerd (project CALM). De evidentie van de effectiviteit is beschreven en waar mogelijk wetenschappelijk onderbouwd. Deze systematiek wordt in de kalenderjaren 2019 en 2020 ook gebruikt bij de beschrijving van de effectiviteit van de interventies en de gebruikte methodieken in de leslocaties van Auris. Hiervoor is een project ingericht (zie bij hoofdstuk 7 beschrijving van het project PLUS) Een van de doelstellingen in het project is dat medewerkers op de leslocaties vanaf 2022 op een eenduidige wijze effectief gebleken en bij voorkeur wetenschappelijk onderbouwde interventies en methoden en technieken gebruiken in het onderwijs.

De collega instellingen hebben de ontwikkelingen bij Auris met belangstelling gevolgd. De besturen van de vier instellingen hebben de intentie om sectorbreed te gaan werken met effectief gebleken, bij voorkeur wetenschappelijk onderbouwde interventies en deze interventies in de komende jaren via een landelijke expertise netwerk te bundelen.

Naar een curriculum met Auris-kwaliteitsstandaarden

Auris heeft in het schooljaar 2017-2018 in het project TOS 12- *intensief* onder andere de kenmerken beschreven waarin het speciaal onderwijs voor leerlingen met een ernstige taalontwikkelingsstoornis zich onderscheidt van het onderwijs in de reguliere setting. Deze kenmerken van het leerplan zijn weergegeven in het curriculaire spinnenweb.

Om nog beter te kunnen verantwoorden op welke wijze de specialistische begeleiding onderscheidend is, start Auris in 2019 met projecten in het so en het vso om de onderscheidende kwaliteitsindicatoren van het speciaal onderwijs aan leerlingen met een ernstige taalontwikkelingsstoornis vast te stellen. Het formuleren van de kwaliteitsindicatoren geeft richting aan het handelen van de medewerkers, geeft richting aan de onderzoeksagenda, de (door)ontwikkelagenda en geeft richting aan de professionaliseringsagenda (zie voor meer informatie, in hoofdstuk 7 de beschrijving van het project PLUS). Het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs aan de leerlingen met een ernstige TOS wordt hiermee binnen Auris op een eenduidige wijze ingericht.

Auris-cursuscentrum

Auris heeft in iedere regio een goed georganiseerd cursuscentrum. Dit cursuscentrum biedt cursussen aan professionals, kinderen, jongeren en ouders. De cursussen worden vanuit de Auris-visie opgezet en zijn zoveel mogelijk (wetenschappelijk) onderbouwd. De cursussen dragen bij aan effectief onderwijs aan en begeleiding van leerlingen uit de doelgroep van Auris. Door de inzet van cursussen voor leerlingen en voor ouders kan het effect van het onderwijs op de Auris-scholen worden vergroot (inzet van ouders als co-therapeut en psycho-educatie voor leerlingen) en kan de verblijfsduur op een Auris-school zo kort en effectief mogelijk zijn. Door inzet van cursussen voor leraren en andere professionals in het regulier onderwijs wordt de ontwikkelkans van leerlingen uit de doelgroep van Auris in het regulier onderwijs vergroot.

In 2019 start Auris met een extra investering in de doorontwikkeling van het cursusaanbod van het Auris-cursuscentrum. Beschikbare modules worden met recente wetenschappelijke inzichten onderbouwd qua inhoud en qua vormgeving. Waar mogelijk worden ICT toepassingen gebruikt om de modules laagdrempelig toegankelijk te maken voor cursussen. De kwaliteitsindicatoren waaraan de cursussen en de docenten voldoen worden vastgesteld. Hiermee werkt Auris aan haar strategische doelstelling om in 2020 te beschikken over een volwaardig opleidingscentrum waarin het externe cursusaanbod volgens de modernste inzichten ons ertoe in staat stelt cliënten en stakeholders antwoord te geven op hun behoefte en expertisevraag (zie ook hoofdstuk 7).

De parels van onze school zijn:

	Parel	Standaard
	Op onze school werken we met IPC. Het streven van IPC is om kinderen te laten leren, zo effectief en leuk mogelijk, op basis van hoge verwachtingen. Leerlingen werken aan hun zelfvertrouwen en ontdekken volop hun eigen talenten.	OP1 - Aanbod
	Op onze school werken we nauw samen met een reguliere basisschool. Samen realiseren we een mediumsetting voor dove en slechthorende leerlingen..	OP1 - Aanbod
	Op onze school is er sprake van systematisch volgen van leerlingen en groepen. We analyseren resultaten in onze cyclus en passen het aanbod er eventueel op aan.	OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding
	Op onze school werken logopedisten nauw samen met leerkrachten. Er is sprake van synergie.	OP6 - Samenwerking
	Op onze school investeren leerkrachten en logopedisten in een open dialoog met ouders ipv alleen te zenden	OP6 - Samenwerking
	Op onze school worden kinderen adaptief getoetst, hebben we hiervoor in de bovenbouw een computerlokaal en er is veel kennis in de school aanwezig over hoe CITO te gebruiken en interpreteren. De resultaten worden systematisch geanalyseerd en geduid, waarna het onderwijs eventueel bijgesteld wordt.	OP8 - Toetsing en afsluiting
	Onze school is een Kanjerschool. Er wordt veel geïnvesteerd in snel scholing van nieuwe medewerkers zodat iedereen bevoegd is deze lessen te geven en de taal begrijpt.	SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]
	Op onze school wordt het team nauw betrokken bij resultaten duiden en het bepalen van nieuwe ambities	OR1 - Resultaten [geen wettelijke eisen]
	Op onze school zijn alle medewerkers geschoold in het werken met het Viertaktmodel.	OP3 - Didactisch handelen

7 Strategische doelen 2019 - 2022

Strategische Doelen

Auris werkt de komende vier jaar aan de volgende strategische doelen:

1. Auris realiseert een beweging van intensieve setting naar ambulante setting door vijfenzeventig procent van de leerlingen met TOS te ondersteunen in het regulier onderwijs.
2. Auris biedt een onderscheidend aanbod, waarbij professionals zoveel als mogelijk effectieve interventies inzetten gericht op de hulpvraag van de cliënt, de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsvragen van de reguliere school. Hierbij wordt gebruik gemaakt van onderbouwde methodieken en methoden.
3. Het herkennen van TOS op jonge leeftijd biedt een beter ontwikkelingsperspectief voor het kind. Tachtig procent van de kinderen met (ernstige) taalontwikkelingsstoornissen start in Auris Zorg vóór het 3e jaar (max 2;11 jaar / 35 maanden).
4. Auris heeft haar procedures en processen zodanig geregeld dat cliënten, leerlingen en medewerkers geen onnodige (administratieve) handelingen uit hoeven te voeren wanneer zij gebruik maken van meerdere diensten binnen Auris: zorg, onderwijs, dienstverlening en/of arbeidstoeleiding.
5. De cliënten en leerlingen van Auris worden in de eigen omgeving door zijn of haar systeem optimaal ondersteund. Daartoe heeft Auris een volwaardig opleidingscentrum waarin het externe cursusaanbod volgens de modernste inzichten Auris in staat stelt cliënten en stakeholders antwoord te geven op hun behoefte en vraag naar expertise.

6. Auris heeft excellent toegerust personeel dat haar maatschappelijke opdracht met aantoonbare waarde uitvoert. Daartoe heeft Auris een volwaardig opleidingscentrum waarin het interne opleidingsaanbod volgens de modernste inzichten Auris in staat stelt haar medewerkers op te leiden en hun expertise actueel te houden.
7. Auris is compliant en gaat honderd procent zinnig en zuinig om met maatschappelijke middelen. Kritieke prestatie- indicatoren: financiële ratio's zijn binnen de gestelde norm.

De strategische doelen zijn uitgewerkt in een globale meerjarenagenda op het gebied van onderwijs, onderzoek, HR, bedrijfsvoering en ICT. De volgende thema's komen hierin terug:

- de samenhang tussen speciaal onderwijs,
- de ambulante dienstverlening en de behandeling vanuit zorg;
- innovatie;
- expertiseontwikkeling professionalisering;
- het vaststellen van de effectiviteit van interventies

Daarnaast onderzoekt Auris hoe de ondersteuning aan meer leerlingen met een ernstige TOS of met een auditieve beperking in reguliere settingen verantwoord gerealiseerd kan worden. In het schooljaar 2018-2019 zijn dialoogsessies georganiseerd waar medewerkers vanuit het onderwijs en de behandelgroepen hun gedachten hierover hebben aangedragen. De uitkomsten van deze dialoogsessies worden betrokken in de doorontwikkeling.

Auris werkt de thema's in de meerjarenagenda in onderlinge samenhang uit binnen projecten, vanuit het principe van de lerende organisatie, samen met de professionals die nauw betrokken zijn bij het primaire proces.

Het project PLUS (2019-2021)

Voor het speciaal onderwijs aan leerlingen met een ernstige TOS is eind 2018 het projectplan PLUS vastgesteld. In het vorige hoofdstuk werd gerefereerd aan de uitkomsten van eerdere projecten binnen de ambulante dienstverlening, het project CALM (parel interventies en methodieken op basis van gebleken effectiviteit) en het project TOS 12- intensief (parel naar een curriculum met Auris-kwaliteitsstandaarden) De ervaringen opgedaan binnen de ambulante dienstverlening zijn betrokken bij het opstellen van het project PLUS. PLUS staat voor 'Professioneel, lerend, uniek, speciaal onderwijs aan leerlingen met een ernstige Taalontwikkelingsstoornis'. Het project is een verdieping op de resultaten van het Auris-brede project so aan leerlingen met een ernstige TOS (TOS 12- intensief), dat in 2018 is afgerond. In het project TOS 12- zijn drie onderdelen beschreven. Als eerste zijn de kenmerken van de leerlingpopulatie geduid. Voor de negen aspecten in het curriculum zijn door de medewerkers de kenmerken van het speciaal onderwijs uitgewerkt en waar mogelijk, onderbouwd met de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek. Er zijn vier thema's uitgewerkt die de scholen de komende jaren gaan doorontwikkelen. De thema's zijn: vaststellen visie op het speciaal onderwijs, ouderbetrokkenheid vergroten, 21ste- eeuwse vaardigheden en digitale geletterdheid, en het doorontwikkelen van werkvormen zoals eigenaarschap en actieve betrokkenheid. De resultaten zijn weergegeven in het curriculaire spinnenweb en gepubliceerd op het intranet van Auris.

In het project PLUS stellen de medewerkers van Auris vast wat de onderscheidende kwaliteitsindicatoren van het speciaal onderwijs aan leerlingen met een ernstige taalontwikkelingsstoornis zijn. De kwaliteitsindicatoren die eerder binnen de sector zijn vastgesteld worden erin opgenomen. Indicatoren worden gebaseerd op het werken met effectief en bij voorkeur wetenschappelijk bewezen interventies. Kwaliteitsindicatoren zijn concrete afspraken die binnen alle Auris-leslocaties worden doorgevoerd. De indicatoren benoemen:

- Dit is wat we doen.

- Dit is de reden waarom we het zo doen.
- Je kunt waarnemen dat we het zo doen.
- (En als het niet gebeurt, dan is dit de reden).

Het formuleren van de kwaliteitsindicatoren geeft richting aan het handelen van de medewerkers, geeft richting aan de onderzoeksagenda, de (door)ontwikkelagenda en geeft richting aan de professionaliseringsagenda. De meerwaarde van en de expertise binnen het curriculum op de leslocaties van Auris voor leerlingen met een ernstige TOS worden door het vaststellen van de kwaliteitsindicatoren geëxpliciteerd. In navolging van het project PLUS worden ook de kwaliteitsindicatoren uitgewerkt voor het voortgezet special onderwijs voor leerlingen met een ernstige TOS.

Door het project PLUS wordt een verbindende schakel gemaakt tussen de uitkomsten van eerdere trajecten binnen de zorg (masterplan ZORG) en de ambulante dienstverlening (project CALM) en is Auris in staat om op een eenduidige wijze de effectiviteit van de interventies te beschrijven en te onderzoeken.

Met de uitkomsten van het project PLUS heeft Auris kwaliteitsstandaarden bepaald en kan Auris nog beter verantwoorden op welke wijze de specialistische begeleiding onderscheidend is.

Het onderwijs aan dove en slechthorende leerlingen

Auris heeft voor de doelgroep dove en slechthorende leerlingen specifiek beleid geformuleerd (zie ook bij visie op leren en het beleid voor taal en leesonderwijs). Auris werkt een notitie uit waarin de consequenties van deze beleidskeuze voor het onderwijs, de ambulante dienstverlening en de zorg voor dove en slechthorende leerlingen worden beschreven. Deze notitie geeft aanleiding om accenten te leggen binnen de thema's en projecten en om specifieke projecten te initiëren gericht op het onderwijs en de ondersteuning aan deze doelgroep.

De doelgroep dove en slechthorende leerlingen is een relatief kleine groep. Auris zoekt voortdurend naar een goede balans tussen hoge onderwijskwaliteit en waarden als thuisnabijheid en participatie in de maatschappij. De opbouw en beschikbaarheid van expertise is onder andere afhankelijk van de mate waarin experts met de doelgroep in contact zijn en daarmee met de omvang van de doelgroep. In de schoolplanperiode zoekt Auris actief naar vormen van onderwijs die een positieve rol kunnen spelen in het verkrijgen van de juiste balans. Tevens stelt Auris zich ten doel om Auris-breed gedragen beleid binnen alle regio's toepasbaar te maken.

Auris werkt op sectorniveau (Siméa) nauw samen met de partners om de kwaliteit van onderwijs en dienstverlening voor deze kleine doelgroep te borgen. In de landelijke expertgroep Sprong Vooruit, worden, vaak met subsidie, aangepaste curricula en leermiddelen ontwikkeld en beschikbaar gesteld voor het speciaal en regulier onderwijs. In 2018 heeft Sprong Vooruit de Siméa kwaliteitsindicatoren voor het onderwijs voor dove en slechthorende leerlingen aangepast. De komende jaren wordt de aandacht voor de oudere leerling vergroot. Auris werkt de komende jaren aan de implementatie en normering van de kwaliteitsindicatoren in het eigen onderwijs en de ambulante dienstverlening. Naast de inhoudelijke doorontwikkeling wordt binnen de sector een landelijk netwerk gerealiseerd voor het breder delen van kennis en expertise voor professionals, ouders en medewerkers in het reguliere onderwijs.

Digitalisering

Auris biedt toekomstgericht en toekomstbestendig onderwijs, in lijn met de Digitaliseringsagenda primair onderwijs en voortgezet onderwijs (ministerie van OCW, 2019). Dit houdt in dat bij onderwijskeuzes de meerwaarde van digitalisering wordt bekeken. Dit geldt voor:

- de organisatie en administratie van het onderwijs (bijvoorbeeld het leerlingvolgsysteem of de communicatie met ouders);
- de leerdoelen voor leerlingen (bijvoorbeeld het ontwikkelen van mediawijsheid);
- de leermiddelen en didactiek (bijvoorbeeld het inzetten van iPads of educatieve software),
- de Ambulante Dienst, zoals het inzetten van interventies waarbij digitale middelen kunnen worden gebruikt, beschreven in het project CALM).

Om de toegevoegde waarde van digitalisering te kunnen bepalen, beschikken Auris professionals over voldoende digitale deskundigheid. Zij zijn in staat om vakinhoudelijke kennis, didactische vaardigheden en (digitale) technologie te integreren zodat de aansluiting bij onderwijsbehoefte van de leerlingen wordt geoptimaliseerd. De school en Auris Ondersteunende Diensten bieden de randvoorwaarden om dit mogelijk te maken. Er is een visie op digitalisering, er wordt structureel gewerkt aan benodigde competenties en er wordt geïnvesteerd in digitale leermiddelen, software en infrastructuur.

Passend onderwijs

De doelstelling van de Wet passend onderwijs is om leerlingen thuisnabij een passende onderwijsplek te bieden. Auris spant zich de komende jaren extra in om het voor meer leerlingen met een auditieve of ernstige communicatieve beperking mogelijk te maken om thuisnabij passend onderwijs te volgen. Auris vergroot de kwaliteit van het speciaal onderwijs en de ondersteuning door het formuleren van de kwaliteitsindicatoren. Auris werkt aan het vergroten van de effectiviteit van de interventies, bij voorkeur gebaseerd op uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek en geeft vorm en inhoud aan Auris als expertisecentrum. Auris doet dit in afstemming en in samenwerking met het reguliere onderwijs en de voorschoolse voorzieningen. Ook de ouders en hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de voorbereiding van de projecten en bij de uitvoering daarvan. Ouders zijn uitgenodigd deel te nemen aan de dialoogtafels (zie hiervoor). Er volgen dialoogsessies met (vertegenwoordigers) van onze partners.

Auris wil samenwerken om te komen tot een ondersteuningsstructuur waarin de leerling/student die doof of slechthorend is of een ernstige taalontwikkelingsstoornis heeft centraal staat. Auris doet dit op lokaal niveau (met de scholen) op regionaal niveau (op het niveau van samenwerkingsverbanden) en op landelijk niveau (op sectorniveau). Daar waar inhoud leidend is, zijn goede samenwerkingsrelaties ontstaan. De komende jaren zet Auris zich ervoor in om de samenwerking te versterken zowel met voorschoolse voorzieningen, de zorgvoorzieningen, reguliere scholen en mbo-instellingen, als met scholen voor speciaal onderwijs in de samenwerkingsverbanden voor leerlingen met complexere problemen.

Aansluitend bij bovengenoemde strategische en inhoudelijke doelstellingen heeft Auris Fortaal enkele streefbeelden opgezet die een kapstok zullen vormen voor de jaarplannen de komende vier jaar.

Streefbeelden Auris Fortaal

Streefbeelden	
1.	Op onze school beschikken we over leerlijnen voor bepaalde onderdelen van de 21st century skills; waaronder wereld oriëntatie, cultuureducatie, burgerschap en digitale geletterdheid
2.	Op onze school werken we samen met ouders. Dat betekent dat we hen actief betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP
3.	Op onze school kunnen we breinvriendelijk leren effectief combineren met therapeutisch ondersteuningsbehoeften op het gebied van TOS. Onze medewerkers zijn vaardig in het maken van keuzes welke aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze keuzes kunnen goed onderbouwd worden en uitgevoerd worden
4.	Op onze school kunnen we signaleren van en effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De medewerkers hebben goed zicht op mogelijk invloed van communicatieproblemen door TOS/DO/SH op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen en kan adequaat handelen (waaronder ook valt het inschakelen van anderen) en of begeleiden
5.	Op onze school zijn leerkrachten goed toegerust om effectief leerlingen met extra didactische ondersteuningsbehoeften te begeleiden en leerkrachten signaleren de eventuele relatie tussen TOS/DO/SH en leerproblemen.
6.	Op onze school werken we handelingsgericht en kijken we naar mogelijkheden en kansen voor onze leerlingen binnen regulier.

Bijlagen

1. Missie, visie en strategische doelen

8 Visie op lesgeven

Auris ziet het als haar maatschappelijke opdracht om zich ervoor in te zetten dat dove en slechthorende leerlingen en leerlingen met een TOS zich talig zodanig ontwikkelen dat zij effectief mee kunnen doen aan de samenleving. Auris ondersteunt leerlingen thuisnabij in een reguliere setting.

De leerlingen die (tijdelijk) zijn aangewezen op de orthopedagogische en orthodidactische setting in de Auris-leslocaties biedt Auris passend en speciaal onderwijs. De leerkrachten zijn specialisten op het gebied van gehoor, taalontwikkeling, communicatieve redzaamheid en de sociaal-emotionele problemen die vaak samengaan met het

ondervinden van beperkingen met gehoor en taal. De kracht van het onderwijs op de scholen van Auris is de nauwe samenwerking tussen de leerkrachten en de logopedisten. Er is sprake van interdisciplinaire samenwerking. Daarnaast is de samenwerking met de ouders cruciaal.

Auris biedt een uitdagend en motiverend, maar aangepast lesaanbod binnen een veilige en beschutte omgeving. Nagenoeg iedere interactie is gericht op taalverrijking. Daarbij wordt gebruikgemaakt van effectief gebleken, bij voorkeur op wetenschappelijk onderzoek gefundeerde, interventies. De leerling wordt gestimuleerd om zoveel mogelijk verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces passend bij zijn ontwikkelingsniveau.

Auris heeft in haar taalbeleid de inhoudelijke en richtinggevende activiteiten in haar onderwijs geformuleerd (zie bijlage).

De specifieke aanpak voor goed onderwijs aan dove en slechthorende leerlingen is door Auris in beleidsdocumenten beschreven. Met name het Doelgroepenbeleid (2011-2012) en het Taalbeleid (2015) geven concrete aanwijzingen en stellen concrete eisen voor een gunstige leeromgeving voor deze leerlingen. De leidraad voor het onderwijs zijn de voor de doelgroep aangepaste kwaliteitsindicatoren van Siméa.

In de leeromgeving schept Auris voorwaarden voor leerlingen om deel te kunnen nemen aan het onderwijs. Deze voorwaarden zijn gericht op het toegankelijk maken van talige informatie. In de gebouwen is aandacht voor een goede akoestiek, een juiste signaal-/ruisverhouding. Voor dove en slechthorende leerlingen worden technische hulpmiddelen ingezet die auditieve informatie visualiseren (denk aan brandalarm, deurbel, etc.).

Bijlagen

1. Auris Taalbeleid

9 Visie op identiteit

De grondslag van ons onderwijs

De instelling Auris biedt speciaal onderwijs en ondersteuning aan op bijzondere grondslag. Deze bijzondere grondslag heeft een breed karakter, de scholen zijn toegankelijk voor iedereen. Leerlingen en medewerkers met verschillende geloofs- en levensovertuigingen werken en leren samen.

In het curriculum van alle scholen is aandacht en respect voor verschillende levensovertuigingen en culturen. Er is sprake van een open cultuur. Dialoog en samenwerking worden ingezet om elkaar te ontmoeten en met interesse en respect van elkaars overtuigingen kennis te nemen en te leren. Leerlingen, ouders en medewerkers wordt gevraagd deze visie te respecteren en hier vanuit hun eigen rol, verantwoordelijkheid en positie, invulling aan te geven.

Auris Fortaal is een openbare school en de aandacht voor levensbeschouwelijke identiteit(en) komt aan bod in ons onderwijsprogramma middels IPC thema's . Omdat we het belangrijk vinden dat onze kinderen kennis maken met een diversiteit aan overtuigingen, besteden we binnen dit curriculum expliciet aandacht aan geestelijke stromingen en aan specifieke feesten die gerelateerd kunnen worden aan een bepaalde levensbeschouwing of -overtuiging.

10 Onderwijskundig beleid

Aanbod, leertijd en vakken en methodes

Aanbod so

Auris biedt onderwijs dat aansluit op de kerndoelen po en de referentieniveaus taal en rekenen. Hiervoor hanteert Auris de leerlijnen van de CED-groep voor taal, rekenen, spelling en begrijpend lezen en de vakoverstijgende leergebieden, sociaal-emotionele ontwikkeling, leren leren en communicatieve redzaamheid of eigen ontwikkelde leerlijnen. In Auris Fortaal gebruiken we voor vakoverstijgende leergebieden het Internationale Primary Curriculum. Voor dove en slechthorende leerlingen gebruiken we aangepaste leerlijnen lezen en luisteren van de landelijke expertgroep Sprong Vooruit.

Leertijd

Auris-Fortaal biedt minimaal 960 uur per jaar aan leertijd voor alle leerlingen. De leertijd is verdeeld over 5 gelijke dagen van 5 lessen per dag.

Vakken en methodes

De vakken methodes die we gebruiken zijn ook te vinden op de website.

Taalonderwijs : Alle leerlingen van Auris hebben problemen met de (gesproken) taal, c.q. het Nederlands. Het onderwijs binnen Auris richt zich daarom in eerste instantie op taal, uiteraard zonder andere hulpvragen en vakken te verwaarlozen! Taalonderwijs is onderwijs waarin het doelgericht leren van taal centraal staat. Voor een aantal groepen op Fortaal betreft dit naast het Nederlands en Engels tevens Nederlandse Gebarentaal.

Het taalaanbod van de medewerkers op de Auris-scholen is toegankelijk en begrijpelijk en gericht op de bevordering van de taalverwerving en communicatie. Dat betekent dat de medewerkers een aangepast taalaanbod hanteren dat aansluit bij de voor de leerlingen gestelde doelen en de zone van de naaste ontwikkeling.

Voor de ontwikkeling van de taalvaardigheid zijn zowel de leerkrachten als de logopedisten verantwoordelijk. De logopedietijd die een leerling krijgt, is afhankelijk van de hulpvraag van de leerling, de leeftijd van de leerling en de groepsdoelen van de groep waar de leerling in zit.

Door de specifieke kennis die Auris heeft ten aanzien van taalaanbod en taalonderwijs profiteren ook leerlingen die naast hun TOS een achterstand in het Nederlands hebben omdat er thuis (ook) een andere taal dan het Nederlands wordt gesproken.

Iedere school besteedt elf uur per week aan Nederlands, waarvan ten minste acht uur aan schriftelijk taal onderwijs wordt ingeroosterd. De volgende onderdelen maken deel uit van ons aanbod.

- **Technisch lezen** (Veilig leren lezen Kim versie en LIST): Leren lezen terwijl je de taal (nog) niet goed beheerst, is moeilijk. Hierom en omdat veel Auris-leerlingen een ernstig leesprobleem hebben, vereist het leesonderwijs speciale zorg en expertise. Een instrument dat ondersteuning biedt voor de optimalisering van het leesonderwijs is het Protocol leesproblemen en dyslexie. Hoog aantal leesuren, veel aandacht voor leesmotivatie en stimulatie, inzetten van Kurzweil, prioriteit voor lezen bij leerlingenzorg, op de hoogte blijven van actuele inzichten en het aanvankelijk lezen (groep 1 en 2) naar het (technisch) leren lezen in groep 3 als belangrijke aandachtspunten in het onderwijs blijven zien, zijn aspecten waarmee we het leesonderwijs blijvend aandacht geven.
- **Begrijpend lezen** (Veilig leren lezen Kim versie en Nieuwsbegrip XL): Wanneer taal in het algemeen en technisch lezen in het bijzonder een probleem vormen is begrijpend lezen pas echt een uitdaging. Daarom is er op Fortaal, vanaf groep 4 a 5, afhankelijk van het leesniveau, gekozen voor Nieuwsbegrip. Dit is een methode met interactieve leeslessen en contextopgaven aan de hand van de actualiteit. Deze methode heeft veel aandacht voor woordenschat, stappenplannen, duidelijke strategieën en lees/leermotivatie, zaken die onze leerlingen goed ondersteunen. We geven leerlingen nog wat extra ondersteuning op het gebied van woordenschat m.b.v. Weerwoord. Een methode ontwikkeld door Kentalis, waarmee kinderen volgens principes van Met woorden in de weer (een woordenschat aanpak waarvan wetenschappelijk is aangetoond dat het kinderen helpt met de ontwikkeling van hun woordenschat) de moeilijke woorden uit de tekst extra aangeboden krijgen.
- **Spelling/stellen** (Klankkast/ veilig leren lezen Kim versie, spelling langs de lijn): Uit onderzoek blijkt dat veel TOS-leerlingen auditieve problemen hebben, een gevolg daarvan is dat ze moeilijk de verschillen horen tussen klanken en woorden. Er zal hierdoor vrijwel altijd vertragingen optreden bij het spellen en leren lezen. Bij spelling zijn de spellingregels ook vaak onvoldoende geautomatiseerd. Een goede opbouw in het leren spellen is extra belangrijk en begint in de onderbouw met het expliciet oefenen fonologische vaardigheden. In de hogere groepen is gekozen voor een methode die naast het auditief aanbieden van woorden ook veel aandacht heeft voor de visuele verkenning.
- **Taalbeschouwing (grammatica/stellen)** Voor dit vak wordt in de komende vier jaar een nieuwe methode gekozen. Na het samengaan van de Bertha Mullerschool en de Taalkring zijn beide methodes in gebruik gebleven en ontbreken heldere afspraken.

Het tweede deel van de elf uur Nederlands is het **mondelijke deel**. Iedere school besteedt minimaal 3 uur aan mondelinge taalvaardigheden. In Auris Fortaal wordt vanaf groep 7 Engels ook als onderdeel van mondelinge taalvaardigheid beschouwd. De kleuters werken middels taaltijd expliciet aan mondelinge taalvaardigheden. Enkele taalonderdelen, zoals debatteren en presenteren worden in de hogere groepen ook expliciet aangeboden, maar verder wordt het taalonderwijs in alle groepen hoofdzakelijk breinvriendelijk, vakoverstijgend en thematisch aangeboden, waarbij we uitgaan van de gedachten dat taal en wereld verkennen onlosmakelijk verbonden zijn aan elkaar. Kinderen leren taal middels het verkennen van de wereld en kinderen leren de wereld leren verkennen middels taal. Hierdoor valt taal vaak onder het vakgebied IPC en of Early Years (EY) en is het op het rooster niet altijd expliciet terug te vinden als "mondelijke taal" (wel in het lesurentabel). De logopedist heeft een belangrijke rol in het bepalen van het niveau van mondelinge taalvaardigheid van de leerlingen, het beschrijven van wat wel en niet werkt

bij het stimuleren van de mondelinge taalvaardigheid en het samen met de leerkracht formuleren van doelen mondelinge taalvaardigheid. Zij steunen leerkrachten daarom bij het voorbereiden van de IPC en EY lessen. Omdat het mondelinge taal curriculum in IPC beperkt is gebruiken hiervoor de leerlijnen taal van het CED.

Alle leerkrachten dienen verder vaardig te zijn in het stimuleren van de mondelinge taalvaardigheid. Leerkrachten volgen speciale TOS en of taalmodules al dan niet vanuit Auris aangeboden en ten minste 80% van de medewerkers die direct met kinderen werkt is vaardig in het werken met Woorden in de Weer om de woordenschat expliciet een duidelijke plek in het onderwijs te kunnen geven. Met woorden in de weer is een wetenschappelijk aangetoond effectieve manier om woordenschat bij kinderen te stimuleren.

Taalbeschouwing (morfosyntaxis) Taalbeschouwing omvat binnen Auris (naast lexiconontwikkeling) lessen die gericht zijn op de morfosyntaxis (woordvorming en zinsbouw). Voor de oudere leerlingen op de Auris-scholen is extra taalonderwijs/logopedie ten aanzien van de morfosyntaxis nodig. De meeste reguliere methoden besteden aan dit onderdeel te weinig expliciete aandacht. Binnen Auris gebruiken logopedisten daarom als dat nodig is Metataal om grammaticale structuren inzichtelijk te maken. Voor de lexiconontwikkeling (woorden en/of gebarenschat) gebruikt Auris, zoals eerder genoemde methodiek Met woorden in de Weer.

Burgerschap: Auris hecht groot belang aan de sociale en maatschappelijke participatie van de leerlingen. In de komende planperiode wordt het beleid op burgerschap Auris-breed geharmoniseerd en verder ontwikkeld in het verlengde van het project PLUS.

Rekenen en wiskunde: Leren rekenen is voor veel leerlingen met TOS en dove en slechthorende leerlingen extra moeilijk. Ten eerste omdat zij veel leermomenten die plaatsvinden via incidenteel leren missen (omdat zij de gesproken talige informatie niet goed (genoeg) horen) en – ten tweede – omdat zij uitleg en opgaven van rekenbegrippen niet goed kunnen lezen. Hun leesvaardigheid is namelijk vaak niet leeftijdsadequaat. De leerkrachten hebben daarom een extra taak in het aanleren van rekenbegrippen en -vaardigheden.

Alle leerlingen starten in groep 1 met het basisaanbod. We blijven hier in principe standaard in werken tot en met minstens groep 4. Het basisaanbod is goed afgestemd op het reguliere onderwijs. Een overstap van onze school naar regulier levert geen achterstand in aanbod op. Onze aanpak is wel afgestemd op leerlingen met taalproblemen en of moeite met automatiseren van kennis en vaardigheden.

In groep 3 en 4 zullen de meeste leerlingen alleen de opgaven maken uit de minimumlijn (1 ster) voor deze groepen van de methode Wereld in getallen. Wanneer deze lijn vastgehouden wordt tot en met groep 8 is er voldoende aangeboden om door te kunnen stromen naar VMBO beroepsgericht onderwijs (mits de stof ook voldoende begrepen en toegepast wordt door de leerling).

Wanneer in groep 3 uit methodetoetsen en of CITO toetsen blijkt dat de opdrachten makkelijk gaan kan overgestapt worden naar het gevorderde aanbod (de leerling maakt dan opdrachten met twee of drie sterren en oefent vaardigheden die meer passend zijn bij een hogere uitstroom, zoals VMBO TL of hoger).

Wanneer echter blijkt dat de opdrachten met 1 ster ook te moeilijk zijn kan vanaf januari groep 3 gekeken worden (met de intern begeleider) of extra hulp, of aanpassingen nodig zijn.

Ook in groep 5 en 6 is het uitgangspunt om leerlingen in het basisaanbod te houden. Ook leerlingen met rekenproblemen volgen het aanbod dat past bij hun leerjaar op minimum niveau (1*). Als leerlingen dit minimum niveau niet voldoende kunnen volgen wordt gekeken welke leerdoelen beheerst moeten worden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de uitwerking van "Passende Perspectieven" van de SLO. Aan de hand van de doelenlijsten kan gekozen worden om onderdelen wel aan te bieden, maar geen beheersingsniveau na te streven, of zelfs helemaal niet aan te bieden. Wanneer deze keuzes gemaakt worden, gebeurt dit in overeenstemming met het uitstroomperspectief. Wanneer hiervan afgeweken moet worden, gebeurt dit in overleg met de intern begeleider.

In groep 7 en 8 is het uitgangspunt niet meer om zoveel mogelijk kinderen het aanbod te geven dat bij hun leerjaar past. Er wordt een leerroute gekozen die past bij het pre advies van de leerling.

We beargumenteren onze keuzes voor een afwijkend aanbod in het ontwikkelingsperspectief (afwijkend is het als het hoger of lager is dan basis of als het niet passend is bij uitstroomperspectief).

Onderstaande drie profielen, met ieder zijn eigen specifieke problemen, zijn voor onze doelgroep regelmatig van toepassing en geven een indicatie van wanneer er van de standaard leerlijn afgeweken kan worden en passende perspectieven gekozen kunnen worden. Deze profielen zijn nader uitgewerkt in onze leerroutekaarten, welke op de

website van Auris Fortaal te vinden zijn. Profiel 2 en 4 zijn voor onze doelgroep niet van toepassing en derhalve niet omschreven.

Profiel 1 leerling met dyscalculie ofwel ernstige en hardnekkige rekenproblemen ontstaan ondanks deskundige begeleiding.

Profiel 3 leerling met Autisme

Profiel 5 leerlingen met lagere cognitie (IQ 70-85)

We toetsen de vorderingen van de leerlingen door gebruik te maken van de methode gebonden toetsen (Wereld in Getallen) en Cito toetsen. De leerkracht kiest op grond van observatie, methode gebonden toetsen en eerder gemaakte toetsen wat de meest geschikte Cito toets is voor de leerling. Er is sprake van een valide toets als het functioneringsniveau maximaal een jaar afwijkt van de afgenomen toets. In beginsel toetsen we niet verder dan het leerjaar waarin de leerling zit. Wel toetsen we soms onder het aanbodniveau om het werkelijke functioneringsniveau uit te zoeken.

Wereldoriëntatie: Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij Early years en IPC (International Primary Curriculum).

IPC is een organisatie-model voor echt adaptief onderwijs, afgestemd op de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen. Met dit curriculum worden de zaakvakken thematisch aangeboden in een doorgaande lijn, in de groepen 1 tot 8 (waarbij de eerste twee jaren Early Years genoemd worden). Een belangrijk aspect van IPC is de onderzoekende houding, en het leren door te doen. Het IPC sluit bijzonder goed aan bij onze visie op leren, omdat het uitgaat van intrinsieke motivatie en nieuwsgierigheid, en een stevige basis geeft waar vanuit het hele team kan werken.

Aan de hand van de thema's wordt ook gewerkt aan mondelinge taaldoelen en persoonlijke leerdoelen als samenwerking, respect, onderzoekende houding .

IPC is samen te vatten in drie uitgangspunten:

1. Great learning: Het gaat uit van kennis die kinderen al hebben, en breidt deze uit in een gestructureerd leerproces. Kinderen ontwikkelen wereldburgerschap door telkens verbanden te leggen tussen datgene dat zij leren en de wereld waarin zij leven.
2. Great teaching: Leerkrachten maken zelf de lessen zo boeiend, actief en zinvol mogelijk. Zij gaan niet uit van een boek, maar bedenken en organiseren zelf en samen de vorm en uitvoering van de lessen.
3. Great fun: Een integraal, thematisch curriculum. Leren door nauw samen te werken, vanuit intrinsieke motivatie en door gebruik te maken van verschillende vormen van intelligentie.

De leerjaren zijn binnen IPC opgedeeld in zogenaamde mileposts, die wij als volgt zullen toepassen op Auris Fortaal:

Early Years (groep 1-2)

Milepost 1 (groep 3 en 4)

Milepost 2 (groep 5, 6, 7, 8)

Kunstzinnige vorming: Op Auris Fortaal kiezen we er voor om cultuureducatie te verbinden met IPC (zie 'wereld oriëntatie'). Kunst en cultuur verrijken de lesstof en laten kinderen deze beleven en ervaren. Auris Fortaal vindt dat geïntegreerd aanbod van cultuureducatie en zaakvakken, thematisch werken, het leerproces verrijkt.

We integreren vier verschillende vormen van cultuureducatie:

- ZIEN: voorstellingen, concerten, musea, galleries en (cultureel/historisch) erfgoed in de stad Utrecht.
- DOEN in de klas: beeldende en dramatische activiteiten, verzorgt door de groepsleerkrachten.
- DOEN extern aanbod: workshops en lessenreeksen, verzorgt door vakdocenten, binnen en buiten school.
- TONEN: Creatieve processen en producten presenteren aan de klas, de school en de omgeving.

Hiermee onderstrepen we de centrale plek die cultuureducatie heeft in ons onderwijs. We zorgen o.a. met

cultuureducatie voor een rijke leeromgeving waarin kinderen leren door te ervaren. Door cultuureducatie ontdekken leerlingen welke kunstdisciplines het beste aansluiten bij hun talenten. Ook verrijkt het hun leerervaringen, wanneer cultureel erfgoed, bezoeken aan musea of voorstellingen en concerten hen op een alternatieve manier kennis laten maken met de lesstof die zij op dat moment behandelen. Door cultuureducatie bekijken ervaringen en bevindingen. Kunst en cultuur is zinvol en waardevol voor de ontwikkeling van onze leerlingen en krijgt daarom een belangrijke plek binnen ons curriculum.

De werkgroep cultuur is de voortrekker van cultuureducatie binnen de school. De werkgroep verbindt de culturele activiteiten aan de IPC thema's. We maken hierbij gebruik van de middelen van de Rijksbijdrage en de subsidie Cultuur voor ieder Kind, die we sinds 2016 aanvragen. Van deze subsidiegelden besteden we het innovatiebudget aan de professionalisering van teamleden op het gebied van drama. Collega's krijgen lessuggesties voor dramaspelletjes in de klas en daarnaast krijgen ze handvatten om kleine optredens gekoppeld aan de IPC thema's neer te zetten. Dit met als doel kinderen te leren zich op een andere manier te uiten binnen een veilige setting.

Auris Fortaal beschikt over een speelzaal/muzieklokaal en een drama/muzieklokaal en verschillende magazijnen met creatieve materialen. Er is een buitenwerkplek voor handvaardigheid. De gangen en gedeelde ruimte van ons schoolgebouw fungeren als expositieruimte. In de school zijn vitrinekasten en wissellijsten waarin het gemaakte geëxposeerd kan worden. Daarnaast hebben we het Sirkus/ de Brugmanzaal voor schoolbrede momenten.

Bewegingsonderwijs: Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding, opvoeding is wat ons betreft een zaak van hoofd, hart en handen. Daarnaast vinden we het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen. De school heeft voor dit vak vakleerkrachten in dienst, welke ook kennis van TOS en SH problematiek hebben. Alle groepen krijgen 2 X 45 minuten per week bewegingsonderwijs. Spelen die aangeboden worden tijdens de lessen bewegingsonderwijs worden doorgetrokken naar de pleinen en kunnen in de pauzes ook gespeeld worden.

Engels: Engels is een moeilijk vak voor onze doelgroep, gezien de taalproblemen die zij hebben. Beheersing van de Engelse taal vinden we toch van belang, omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media.

Auris Fortaal (destijds Bertha Muller en De Taalkring) heeft in 2014 meegedaan aan een kleinschalig onderzoek naar het leren van Engels bij leerlingen met TOS. In onderstaand filmpje vertelt masterstudent Inge Zoutenbier (Logopediewetenschap, Universiteit Utrecht) over haar onderzoek naar het leren van Engels bij leerlingen met TOS in groep 8.

<http://auris.instantmagazine.com/Auriscomdigitaal/expertise-magazine#!/content-onderzoek-engels-studenten>

Onderstaande link verwijst naar het volledige onderzoek: <http://www.simea.nl/congres/handouts-2016/66.-inge-zoutenbier.-taalaanbod-thuis-bij-tos-kinderen-2016-1.pdf>

Auris Fortaal heeft na dit onderzoek gekozen voor de methode "The team". The Team is een methode Engels van Noordhoff Uitgevers, jaar van uitgave is 2010. The Team is een methode voor groep 5 t/m 8, maar wij gebruiken alleen het deel voor groep 5/6. In de methode wordt aandacht besteedt aan alle vaardigheden, lezen, schrijven, spreken en luisteren en bevat verschillende werkvormen en differentiatiemogelijkheden. De werkboek bevatten opdrachten in opklimmend niveau inclusief steropdrachten voor differentiatie op tempo en niveau. Het ICT gedeelte bestaat uit digibordsoftware. De methode is gekozen vanwege zijn duidelijke lay-out, positieve ervaring van andere SO scholen, differentiatiemogelijkheden en de mogelijkheid om in combinatiegroepen te werken.

Vanaf groep 7 krijgen alle leerlingen 45 minuten per week Engels op het reguliere niveau van groep 5/6.

Digitale geletterdheid: Leerlingen dienen voldoende redzaam te zijn in de steeds verder digitaliserende wereld. Leerlingen met een TOS en leerlingen die doof of slechthorend zijn hebben op dit vlak vaak extra onderwijsbehoeften, vanwege de taligheid van het digitale aanbod. Zij krijgen binnen Auris extra ondersteuning in het leren omgaan met digitale (leer)middelen en het ontwikkelen van ICT geletterdheid, waaronder mediawijsheid en informatievaardigheden. Vaardigheid in digitale communicatie binnen sociale netwerken is van essentieel belang ten behoeve van hun sociale redzaamheid.

Op onze school krijgt dit vorm door:

- Leerlingen gebruiken digitale leermiddelen, zoals apps en educatieve software op computers en tablets om leerstof te verwerken en te oefenen
- Leerlingen leren omgaan met algemene apps en programma's, zoals tekstverwerking, communicatiesoftware,

- en presentatiesoftware.
- De leerlingen leren digitale middelen te gebruiken om uiting te geven aan hun creativiteit in afbeelding, video en geluid.
- Leerlingen leren met elkaar te communiceren in een (beschermde) online omgeving.
- Leerlingen leren begrijpen waarom ze sommige informatie over zichzelf wel op internet kunnen zetten en andere informatie beter niet (mediawijsheid).

Pedagogisch-didactisch handelen

Het orthopedagogisch klimaat op de scholen van Auris kenmerkt zich door een positieve aanpak in een veilig klimaat dat de leerlingen uitlokt tot communicatie. De leerkrachten zijn sensitief responsief. Dat wil zeggen dat de leerkrachten op basis van observatie de boodschap van de leerling verwoorden. Dit orthopedagogisch klimaat is de basis waarbinnen de leerlingen zich ontwikkelen en uitgedaagd worden tot leren. De leerkracht is in staat om de communicatie met de leerling te optimaliseren en alternatieve mogelijkheden aan te reiken daar waar de taalvaardigheid de leerling belemmert.

De scholen van Auris voldoen aan de op sectorniveau geformuleerde kwaliteitscriteria voor het orthopedagogische klimaat en het didactisch handelen. Het didactisch handelen kenmerkt zich door een totale focus op taal, de taalontwikkeling en de communicatieve redzaamheid van de leerlingen. Binnen het didactisch handelen maakt de leerkracht gebruik van het concept van de 'totale communicatie' zoals het gebruik van visuele ondersteuning en gebaren. In het onderwijs aan leerlingen die doof of slechthorend zijn wordt in het onderwijs ook de Nederlandse Gebarentaal gehanteerd.

In de les maakt de leerkracht standaard gebruik van het directe instructiemodel of een variant daarop. Bij het geven van de instructie houdt de leerkracht rekening met problemen die de leerlingen vanwege hun beperking in taal of gehoor ondervinden. Leerkrachten leggen de nadruk op het expliciet leren.

Auris werkt opbrengstgericht. Op basis van de resultaten op de Cito-toetsen en de gestelde normen worden zo nodig individuele interventies vastgesteld. Deze interventies kunnen zijn:

- meer tijd besteden aan het vak-/vormingsgebied;
- instructie wijzigen en verbeteren;
- meer automatiseren;
- meer verlengde instructie.

Pedagogisch en didactisch handelen op Auris Fortaal

Om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen te verbeteren maken we gebruik van de hieronder uitgewerkte uitgangspunten van het handelingsgericht werken (Pameijer, van Beukering, & de Lange, 2011).

1. De leerkracht doet er toe

Onderzoek van o.a. McKinsey maakt duidelijk dat de leraar het verschil maakt tussen goed en beter onderwijs (McKinsey & Company, 2012). Uit studies naar de effectiviteit van het basisonderwijs blijkt ook dat de kwaliteit van een leraar het meest bepalend is voor het leerrendement van de leerling (Bakx, 2010), meer dan bijvoorbeeld beschikbare financiële middelen en kleinere klassen. Het gaat om de pedagogische en didactische vaardigheden van de leraar, vakkennis en een onderzoekende en reflectieve houding. Onderzoeker Hattie (2012) omschrijft in zijn boek 'visible learning' een hele lijst met factoren die het leerrendement significant kunnen versterken. Het gros van deze lijst betreft zaken die de leerkracht kan doen. Enkele van die punten zijn verwerkt in onderstaande lijst welke bij observaties en reflectiegesprekken onze aandacht krijgt.

Een goede leerkracht, wat verstaan wij daar onder?

- De leerkracht beseft dat hij een rolmodel is.
- Hij is positief ingesteld en heeft hoge verwachtingen.
- Hij is geduldig, beslist en consequent.
- Hij geeft feedback en vraagt om feedback en reflecteert op zijn houding en handelen.
- De leerkracht gaat goed om met de verschillen tussen leerlingen.
- De leerkracht geeft een heldere, kwalitatief goede instructie, die stapsgewijs is opgebouwd.
- De instructie is gevarieerd, met interactie.
- Hij geeft vooraf het lesdoel aan en evalueert dat aan het einde van de les.
- Hij controleert steeds of de leerlingen het begrijpen.

- Hij geeft gericht feedback. Hij weet veel van het vak en de leerlijnen.
- Verder weet hij veel de problematiek van cluster 2 leerlingen en hij vertaalt deze kennis op een betekenisvolle manier.
- Hij is in staat tot goed klassenmanagement en kan daarmee problemen voorkomen en ervoor zorgen dat alles soepel loopt. Hierbij hoort tevens dat de leerkracht alert is, de touwtjes goed in handen heeft, flexibel is en de leertijd effectief benut.
- Hij is gemotiveerd om te blijven leren
- Hij betreft op effectieve wijze ouders, leerlingen, collega's en externe professionals

Op Auris Fortaal kennen we meer disciplines dan alleen leerkrachten die direct met leerlingen werken. We noemen de mensen die het frequentst op de groep staan ook wel het "kernteam". Het kernteam bestaat uit een onderwijsassistent, leerkrachtondersteuners, logopedist en een leerkracht. Wanneer ook zij hun vak goed verstaan en wanneer het kernteam goed weet samen te werken zal dat ook een positief resultaat hebben op het leerrendement van de leerlingen.

Om dit uitgangspunt tot zijn recht te laten komen is in Auris Fortaal interne en externe begeleiding grotendeels gericht op het vergroten van de competenties van het kernteam en de leerkracht in het bijzonder. Verder vinden wij het belangrijk dat de leerkracht a.h.w. de spil is op de groep en daarbij hoort dat hij hulpvragen stelt aan de specialisten waar nodig.

2. Onderwijsbehoeften centraal

Denken en handelen vanuit onderwijsbehoeften betekent een omslag van "zorgen voor" naar "zorgen dat" en van "wat het kind heeft naar wat het van de leerkracht nodig heeft". Oog voor de stoornis is er wel; de leerlingen met een stoornis zijn echter niet allemaal hetzelfde en hebben dus verschillende onderwijsbehoeften. De leerkracht kan reflecteren en denken "wat kan ik anders doen om er voor te zorgen dat...".

Hoe kom je er achter wat die onderwijsbehoeften zijn?

- Informatie uit gesprekken met ouders.
- Informatie uit gesprekken met de leerling.
- Informatie uit (warme) overdracht
- Informatie van specialisten
- Informatie uit toetsen
- Informatie uit volgsystemen
- Informatie van observaties
- Informatie van collega's. Plein, vakuren, niveaugroepen, inval, duo's

3. Doel gericht werken

We vragen ons systematisch af waar we naartoe willen en wat we daarvoor nodig hebben? Deze vraag stellen we voor onszelf onze leerlingen, onze groep en onze school. We stellen de vraag niet in de laatste plaats ook aan ouders. Wat willen zij bereiken met hun kind en wat denken zij dat daar voor nodig is en wat is hun aandeel daarbinnen. Ambitieuze doelen stellen is een belangrijke kenmerk van onze werkwijze.

We werken met zowel concrete korte- als lange termijndoelen.

Lange termijndoelen staan omschreven in leerroutekaarten. Op groepsoverzichten en in de OPP's wordt zichtbaar gemaakt wie binnen welke leerroute en aan welke doelen werkt. We vermijden een zee aan individuele handelingsplannen met individuele doelen omdat dit bewezen ineffectief is. We evalueren doelen in een cyclus van planmatig handelen.

4. Ouders partner en worden intensief betrokken

We benadrukken richting ouders het gemeenschappelijk doel en bespreken hun aandeel en rol bij de ontwikkeling van hun kind. Zonder hen lukt het ons niet! We beseffen dat ouders hun kind kennen als geen ander en dat zij de school van belangrijke informatie kunnen voorzien. We vinden goede communicatie, afstemming en samenwerking daarom noodzakelijk. We praten met ouders in plaats van tegen ouders.

5. Afstemming en wisselwerking kind en omgeving

Leerlingen verschillen en groepen, leerkrachten, scholen en ouders ook! Er is sprake van wisselwerking. We analyseren deze wisselwerking zodat we de situatie rond om een kind beter begrijpen en een goede oplossing vinden. Dit stimuleert reflectie: welk effect heeft mijn aanpak op deze leerling en hoe kan ik mijn aanpak beter afstemmen op wat deze leerling nodig heeft? Omdat we speciaal onderwijs zijn is ook de vraag m.b.t. de school als beïnvloedende factor een belangrijke vraag die voor alle kinderen minstens twee maal per jaar gesteld wordt. Zit deze

leerling nog op zijn plek in deze school of kan dit kind met deze onderwijsbehoeften ook binnen een ander type onderwijs, mogelijk dichterbij huis, zich voldoende of nog beter ontwikkelen?

6. Positieve aspecten van groot belang: we zijn op zoek naar mogelijkheden

Naast problematische aspecten zijn positieve verwachtingen nodig om de situatie te begrijpen, doelen te formuleren en om een goed plan van aanpak te maken. Je kunt denken aan talenten, kwaliteiten, interesses en succesvolle aanpakken, maar ook kun je nadenken over situaties waarin het probleemgedrag zich niet voordoet (de uitzonderingen).

In welke situaties zien we het gewenste doelgedrag?

Wanneer lukt het wél?

Wanneer kan het kind wél zelfstandig werken?

Wanneer kan een kind wel een rekenopdracht maken?

Wanneer kan een kind wel samenspelen zonder conflicten?

7. Werkwijze is systematisch. We zijn open en duidelijk naar elkaar (transparant)

De werkwijze van HGW is systematisch en verloopt in stappen. Het is duidelijk hoe we willen werken en waarom. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer. De school is transparant over het werk dat ze doet, heeft gedaan en dat ze van plan is te doen. Een handelingsgerichte leerkracht werkt planmatig.

Ononderbroken ontwikkeling

Aanmelding

Als de reguliere school (po of vo) specialistische ondersteuning nodig heeft voor een leerling met een auditieve of ernstige communicatieve beperking kan de school bij Auris ondersteuning aanvragen. Dat kan op één van de vier Aanmeldpunten van Auris. Op de website van Auris staat de informatie over de aanvraagprocedure.

Toelaatbaarheidbepaling tot de orthopedagogische en orthodidactische setting

De Commissie van Onderzoek (CvO) van Auris heeft de wettelijke taak om een besluit te nemen of de leerling in aanmerking komt voor begeleiding door Auris in het regulier onderwijs of dat toelating tot het speciaal onderwijs van Auris noodzakelijk is. De CvO neemt haar besluit multidisciplinair en weegt de ernstmaat, de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsvraag van de school in samenhang. Zij hanteert daarbij de Siméa Richtlijn Toelaatbaarheid die daartoe door de sector is opgesteld (versie augustus 2016). In de richtlijn zijn handreikingen opgenomen voor aanvragers zodat duidelijk is welke informatie de CvO nodig heeft om een weloverwogen besluit te kunnen nemen.

De organisatie van de CvO is aangepast om de bureaucratie en de doorlooptijd van de jaarlijkse besluitvorming over de toelaatbaarheid te verminderen. Er is er meer direct contact mogelijk tussen de dossiereigenaar van Auris en de betrokken ouders, school en cliënten en is er sprake van een 'korte lijn' om te komen tot besluitvorming. Deze werkwijze is in het schooljaar 2017-2018 geïmplementeerd en geëvalueerd. In het schooljaar 2018-2019 vindt doorontwikkeling plaats, per 1 augustus 2019 is de projectfase afgerond.

Het gemeenschappelijk rapport en het ondersteuningsdocument

De CvO licht haar besluit in een gemeenschappelijk rapport toe. Een integratief beeld van de leerling, de bevorderende en belemmerende factoren waarvoor specialistische ondersteuning noodzakelijk is, handelingsgerichte adviezen (in geval van toekenning ondersteuning in de reguliere school), de verwachtingen wat betreft de duur en intensiteit van de ondersteuning en eventueel nog belangrijke punten van aandacht bij de ondersteuning zijn hierbij opgenomen.

In geval de CvO specialistische ondersteuning in de reguliere school toekent, stelt de ambulant dienstverlener samen met de school, de leerling en zijn ouders het Ondersteuningsdocument op. In dit document worden op basis van de handelingsadviezen van de CvO, de inzet van de ondersteuning en de doelstellingen concreter en op maat opgesteld. Het document maakt onderdeel uit van het handelingsdeel in het OPP van de reguliere school. Hiermee wordt de integraliteit van de ondersteuning door Auris en de inzet door de reguliere school samengevoegd. Minimaal één keer per jaar wordt het OPP (incl. het handelingsdeel) geëvalueerd. De ambulant dienstverlener evalueert, in afstemming met de Commissie van Leerlingenzorg, de specialistische ondersteuning in het Ondersteuningsdocument. De CvO besluit op basis van de uitkomsten van de evaluatie en het bijgestelde OPP of het speciaal onderwijs of de

ondersteuning nog noodzakelijk is (zie hierna bij het OPP de gang van zaken in de leslocaties van Auris). Bij voortzetting van de ondersteuning wordt een nieuw ondersteuningsdocument opgesteld met bijgestelde doelen en werkwijzen.

Het Ontwikkelingsperspectief plan (OPP)

Voor alle leerlingen op de leslocaties van Auris stelt de CvO het OPP (Ontwikkelingsperspectiefplan) op, onder andere op basis van het OPP van de eerdere reguliere school (of het zorgadvies wanneer de leerling vanuit de specialistische behandelgroep instroomt). Hierin zijn opgenomen: het uitstroomperspectief, de bevorderende en belemmerende factoren, het integratief beeld en de onderwijsbehoefte(n). Door de leerkracht, in nauwe samenwerking met de logopedist, wordt het OPP naar aanleiding van de bevindingen met de leerling aangescherpt. De leerkracht wordt hierbij ondersteund door een team van deskundigen, de Commissie van Leerlingenzorg. Heeft de leerling meer of nog andere ondersteuning nodig dan in de groep wordt geboden, dan stelt de leerkracht in afstemming met de CvL een individueel handelingsplan op. Het OPP wordt besproken met de leerling en met de ouders. Een individueel handelingsdeel binnen het OPP wordt in samenspraak met de ouders opgesteld.

Ten minste jaarlijks evalueert de leerkracht, in afstemming met de collega's in de CvL het OPP. De leerling en zijn ouders zijn hierbij bij de evaluatie betrokken. Besproken wordt onder andere of de verwachte uitstroombestemming en de bevorderende/belemmerende factoren nog steeds in lijn zijn met de ontwikkeling van de leerling. In overleg met de CvO wordt vastgesteld of de speciale leslocatie van Auris nog noodzakelijk is of dat de leerling de overstap (op termijn) kan gaan maken naar de reguliere school. De CvO neemt jaarlijks het besluit of de leerling (nog) toelaatbaar is tot het speciaal onderwijs van Auris.

In het project Entree 3.0 is ook de procedure van de evaluatie van het OPP en het jaarlijks bepalen of de toelaatbaarheid tot het speciaal onderwijs nog noodzakelijk is, verbeterd.

Het volgen van de leerling

Naast de jaarlijkse evaluatie van het OPP worden de ontwikkelingen van de leerlingen gedurende het schooljaar gemonitord en getoetst. Het monitoren gebeurt zowel via observaties, het afnemen van methodegebonden toetsen, toetsen uit het Cito LOVS (leer-en ontwikkelingsvolgsysteem) en met toetsen gericht op de ontwikkeling van de taalontwikkeling binnen de logopedische behandelsetting. Voor leerlingen die doof of slechthorend zijn, zijn in afstemming tussen de sector en Cito aangepaste toetsen en richtlijnen voor de afname ontwikkeld.

Om de cognitieve ontwikkeling en de vorderingen te volgen gebruiken de scholen het Cito LOVS en Eduscope LVS (leerlingvolgsysteem). In de komende periode zal Eduscope worden gemigreerd naar Dapto, een leerlingvolg- en administratiesysteem dat beter past bij de 21e eeuwse ontwikkelingen. Daarnaast wordt de sociaal- emotionele ontwikkeling gevolgd met behulp van de SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst). In het leerlingvolgsysteem van Auris (Eduscope /Dapto) is het OPP gedigitaliseerd en wordt er op eenduidige wijze mee gewerkt. Eduscope (Dapto) is ingericht voor wat betreft:

- de dossiers (waarin documenten worden opgeslagen als rapportages van de CvO, audiologie, logopedie en andere deskundigen, stageverslagen, verslagen van oudergesprekken enz.)
- het OPP
- de journals
- de IQ-gegevens
- de verzuimregistratie
- de cijferregistratie (vso)

De komende vier jaar wordt het gebruik van Eduscope (Dapto) doorontwikkeld. In elk geval worden daarin opgenomen:

- de toetsgegevens van Cito (hiertoe wordt nu het Cito LOVS gebruikt) en van de SCOL;
- de logopedische gegevens; Auris ontwikkelt hiervoor een eigen logopedisch volgsysteem.

Scholen en de collega's binnen de dienst ambulante begeleiding werken met ingang van 1 augustus 2019 in hetzelfde systeem.

Afstemming

De diversiteit van de implicaties van de (ernst van de) stoornis noodzaakt de leerkracht in het didactisch handelen te differentiëren in niveaugroepen binnen de groep en/of groepsoverstijgend. Voor de leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. Voor de leerlingen die, naast de al geboden speciale ondersteuning

extra of andere ondersteuning nodig hebben, wordt in samenspraak met de ouders een individueel handelingsdeel in het OPP opgenomen.

Bij Auris beschikken de leerkrachten vaak ook over de inzet van een onderwijsassistent. De leerkracht, logopedist en onderwijsassistent fungeren als een 'kernteam'.

Ononderbroken ontwikkeling

Wanneer ondanks de in het OPP omschreven inzet de ontwikkeling stagneert is het mogelijk in Auris Fortaal te doubleren. We gaan alleen over tot doubleren wanneer het te verwachten uitstroomniveau niet strookt met de ontwikkeling van het kind en er, naast de onderwijsbelemmering door een achterstand en of stoornis in de communicatieve ontwikkeling, ook duidelijk aanwijsbaar nog andere factoren spelen waardoor de leerling onvoldoende tot leren is gekomen.

Criteria doubleren in Auris Fortaal

De onderstaande criteria kunnen ieder afzonderlijk geen reden zijn om doubleren te overwegen. Er dient sprake te zijn van een stapeling van problematiek. De genoemde problemen moeten verder aantoonbaar niet door bijvoorbeeld extra ondersteuning te ondervangen zijn. Indien de keuze wordt gemaakt om te doubleren moet dit in het ontwikkelingsperspectief goed worden toegelicht.

- **Communicatieve redzaamheid** : er is meer logopedie nodig dan in de volgende groep gerealiseerd kan worden. De leerling is m.n. op het gebied van taalbegrip dusdanig beperkt dat het geen lees en rekeninstructie kan volgen. De logopedist verklaart dat dit het geval is en onderbouwt dit met behulp van test en observatiegegevens.
- **Didactische ontwikkeling** : de leerling staat volledig stil op leergebied. De achterstand is of dreigt groter te worden dan 10 maanden. Let op : slechts een E score op CITO taal voor kleuters, screening beginnend geletterdheid en CITO rekenen en wiskunde voor peuters en kleuters is geen indicatie om te doubleren in groep 2. Deze achterstand kan ook vaak verklaard worden vanuit de taalstoornis. Een goede afweging en analyse hiervan dient te worden gemaakt door de leerkracht en eventueel intern begeleider, ter voorbereiding van het groot overleg of de CvL. De logopedist bevestigt dat de achterstand niet of niet waarschijnlijk geheel verklaard kan worden vanuit de taalproblematiek.
- **Motoriek** : de leerling heeft frequent motorische begeleiding nodig en is onvoldoende in staat om zelfstandig om te kleden, naar toilet te gaan (niet zindelijk) en aan een werkblad te werken. Er vindt behandeling plaats door de kinderoefentherapeut die dit beeld bevestigt.
- **Zelfstandigheid** : de leerling is in grote mate afhankelijk van individuele ondersteuning. Middels een handelingsplan is hier aantoonbaar aan gewerkt maar nog weinig vooruitgang geboekt. De leerling kan op verschillende gebieden onvoldoende zichzelf redden in het volgende leerjaar.
- **Sociale vaardigheden** : uit observatielijsten van SCOL komen grote zorgen naar voren. Middels een handelingsplan is hier aantoonbaar aan gewerkt maar er is nog weinig vooruitgang geboekt.
- **Taakgerichtheid** : leerling is weinig taakgericht, weinig effectieve leertijd veroorzaakt door lage betrokkenheid van de leerling. Dit wordt bevestigd door intern begeleider die de betrokkenheid eventueel kan meten.
- **Motivatie** : structureel te weinig intrinsieke motivatie voor het behalen van resultaten en voor het leerproces.
- **Concentratie**: er is sprake van, of er zijn vermoedens van een (nog onbehandelde) concentratiestoornis. De leerling staat hierdoor weinig tot niet open voor de leerstof.

De zorgstructuur

De ontwikkeling van de leerling wordt op verschillende manieren gevolgd en gemonitord zoals hiervoor is aangegeven.

Er vinden twee tot drie keer per jaar groeps- en/of leerlingbesprekingen plaats. Er is sprake van een interdisciplinaire samenwerking waarbij de perspectieven van de verschillende deskundigen betrokken bij het onderwijs in de leslocatie worden gecombineerd. De wijze waarop onderling wordt afgestemd en welke disciplines betrokken zijn is vastgelegd in het systeem van leerlingenzorg. Op iedere school is een multidisciplinaire Commissie van Leerlingenzorg (CvL) ingericht. Deze commissie bestaat uit de leerkracht, de intern begeleider, een gedragswetenschapper (orthopedagoog of psycholoog), logopedist of spraaktaaldeskundige, schoolmaatschappelijk werk en/of een jeugdarts.

De besprekingen kunnen aanleiding zijn tot uitgebreidere handelingsgerichte diagnostiek. De uitkomsten kunnen ook aanleiding geven tot individuele aanpassingen zoals het aanpassen van leerlijnen of aanpassingen in het pedagogisch of didactisch handelen. Indien noodzakelijk wordt externe expertise vanuit Jeugdzorg ingeschakeld. Ook kan ZG-zorg en/of diagnostiek vanuit Auris worden aangevraagd. Auris ontwikkelt hiertoe een effectieve verwijzroute. In alle situaties worden de leerling en zijn ouders betrokken bij de besluitvorming over het doen van onderzoek of het inzetten van andere of extra ondersteuning.

Al eerder is de interdisciplinaire samenwerking tussen de leerkracht en de logopedist genoemd als een samenwerking die er zeer toe doet. De meeste leerlingen krijgen naast lessen mondelinge taalvaardigheid van de leerkracht, ook ondersteuning voor mondelinge taalvaardigheid van de logopedist. Auris streeft ernaar de hoeveelheid logopedie die een leerling krijgt te relateren aan de groepssamenstelling en het groepshandelsplan; hetzelfde geldt voor de manier waarop een leerling logopedie krijgt (groepslogopedie, logopedie in groepjes en/of individueel). Het streven is optimaal gebruik te maken van de organisatievorm logopedie in groepjes. De inhoud van de logopedie sluit aan op de lessen Nederlands in de groep en/of – op het vso – andere lessen waarbij de leerlingen ondersteuning bij het Nederlands (inclusief lezen) nodig hebben.

In het tweetalig onderwijs aan dove en slechthorende leerlingen adviseert de taalkundige over het taalbeleid, taalaanbod, taalonderwijs en de afstemming tussen Nederlands (en NmG) en de Nederlandse Gebarentaal en het lezen.

De school heeft de specifieke ondersteuning en de voorzieningen die op school getroffen zijn voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Deze is te vinden op de website van de school

De zorgstructuur van Auris Fortaal

Om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen te verbeteren maken we gebruik van de uitgangspunten van het handelingsgericht werken (Pameijer, van Beukering, & de Lange, 2011), welke we een concrete invulling hebben gegeven met het team in 2016 en sindsdien regelmatig aanscherpen al na gelang de ontwikkelingen in- en rondom de school.

Het handelingsgericht werken is een vorm van systematisch werken, waarbij het onderwijs en zorg wordt afgestemd op alle kinderen in de groep. Na het waarnemen van toetscores en signalen uit observaties van ieder kind worden specifieke onderwijsbehoeften van de leerling benoemd door zowel ouders als school. Deze behoeften worden opgenomen in het ontwikkelingsperspectief. Vervolgens worden de leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften geclusterd. Deze clustergroepjes vormen instructiegroepen. Ieder instructiegroep werkt binnen een vastgestelde leerroute. Wat de leerroute precies inhoudt staat omschreven op leerroutekaarten, welke op de website van Fortaal te vinden zijn. Welke leerling in welke leerroute werkt noteren we op onze groepsoverzichten. Het groepsoverzicht en alle Leerroutekaarten bij elkaar vormen het groepsplan. Dit plan of overzicht wordt 2x per jaar met de intern begeleider geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Leerlingenzorg kent op Fortaal 3 niveaus:

1. Door anderen: specialisten, zoals logopedisten. De zorg wordt omschreven in een handelingsplan.
2. Met hulp: leerkracht vraagt een leerkracht ondersteuner om hulp bij de uitvoering van de zorg. Dit kan gaan om herhaling van stof, begeleid verwerken in een kleine groep of individueel, preteaching, remediërende activiteiten.
3. Zelf; leerkracht voert de extra hulp zelf uit middels b.v. verlengde instructie.

Omdat we een multidisciplinair team hebben en met z'n allen een rol hebben binnen de zorgstructuur is het belangrijk dat er sprake is van rolduidelijkheid. We kennen binnen de zorgstructuur de volgende disciplines:

Leerkracht, logopedist, leerkracht ondersteuner, assistent, intern begeleider orthopedagoog en teamleiders.

Naast deze disciplines zijn er verschillende mensen met diverse expertise en of taken, zoals NMG docenten, autisme specialisme, leesexperts, rekenexpert, woordenschat experts, communicatie begeleider, video interactie coach, kanjer training coördinator, krachttrainer, spelbegeleiders, motorisch remedial teacher. Ook kent de school enkele specialisten die niet in dienst zijn van de school maar ofwel;

- in de school aanwezig zijn
- frequente verwijzing naartoe plaatsvindt
- waarbij we collegiaal consult bij kunnen aanvragen,

Je kunt dan denken aan de kinderoefentherapeuten, spel therapeuten, kinderpsychiater en audiologen. Wie doet wat is omschreven in de reader "cyclisch proces leerlingenzorg" evenals alle processen en uitgangspunten binnen onze zorgstructuur.

Toetsing

Auris Fortaal meet de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van de Cito toetsen. We voeren de komende jaren versie 3.0 verder in waarin geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen SO en regulier. In schooljaar 2020-2021 zullen alle groepen over zijn op deze versie.

Voor het afname moment hanteren we de Cito toetskalender. Uitgangspunt hierbij is dat we alle kinderen vanaf groep 3 toetsen. waarbij opgemerkt moet worden dat we de toets begrijpend lezen standaard twee maal per jaar aanbieden, wat in CITO alleen geadviseerd wordt wanneer de vorige afname te moeilijk bleek.

Welk niveau we toetsen hangt af van zowel het aanbod dat een leerling gehad heeft als het eerder behaalde niveau. Wanneer eerder het niveau eind groep 4 behaald is stappen we over naar midden groep 5, ongeacht of de leerling in groep 5, 6, 7 of 8 zit. Een toetsuitslag dat meer dan een jaar verschilt met het niveau van de toets beschouwen we, op advies van CITO, als onbetrouwbaar.

We toetsen spelling en rekenen digitaal, wat de afname zuiver maakt, doordat invloed van leerkrachten nihil is op deze manier. De intern begeleiders leggen het team de "spelregels" van de diverse toetsen met regelmaat uit, b.v. over het gebruik van gebaren (bij doof en SH), kladpapier, laten markeren van woorden in teksten, al dan niet extra tijd bieden, aanpassingen voor leerlingen met dyslexie, aanpassingen voor DO en of SH leerlingen, etc en daarbij sluiten we in principe aan bij de richtlijnen of spelregels van CITO.

De sociale competenties worden gemeten met behulp van de KanVas.

Ouders worden structureel geïnformeerd over de toetsresultaten tijdens de bespreking van het ontwikkelingsperspectief. We geven een uitdraai van CITO LOVS mee met het ontwikkelingsperspectief

Vanaf schooljaar 2019-2020 doet Auris mee aan de eindtoets. Ouders krijgen in dat jaar ook een vervolgadvisie voor hun kind. De adviesprocedure is verder beschreven in de schoolgids.

Leeropbrengstenonderzoek

Het leeropbrengstenonderzoek brengt de resultaten van de leerlingen op de Cito-toetsen (technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen) en de Peabody Picture Vocabulary (woordenschat) in kaart. Dit onderzoek biedt informatie over het niveau van de leerlingen op de verschillende vakgebieden en het verloop van resultaten in de jaren.

Op schoolniveau worden de leeropbrengsten jaarlijks in kaart gebracht. Op basis hiervan wordt het onderwijs geëvalueerd en worden zo nodig verbeterplannen opgesteld.

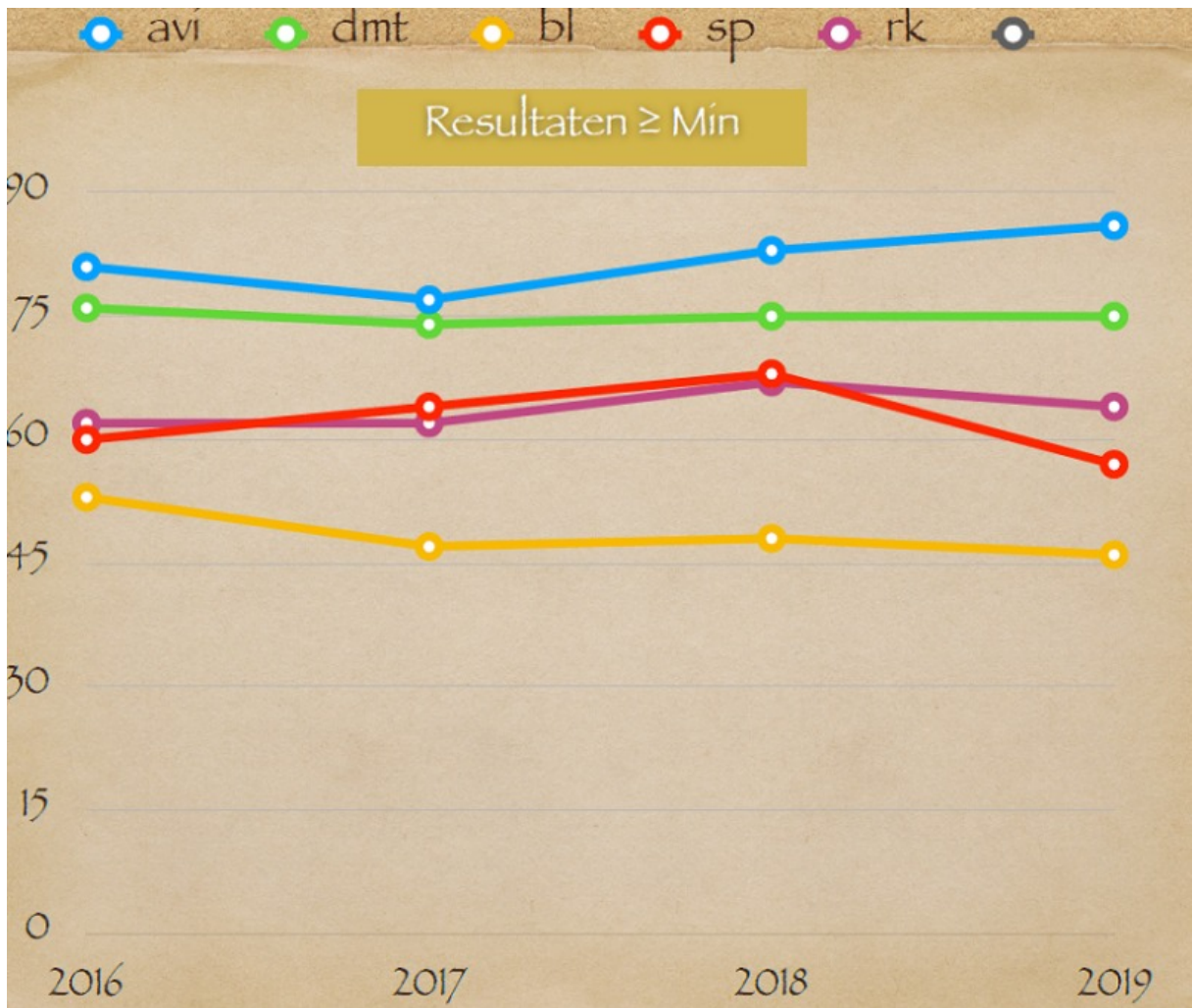
Sinds 2016 wordt op Auris-niveau voor het special onderwijs eens in de twee jaar een leeropbrengstenonderzoek uitgevoerd door de CED-groep. In dit onderzoek worden de resultaten van de leerlingen van de verschillende scholen met elkaar vergeleken. Daarnaast wordt ook een vergelijking gemaakt tussen Auris en de landelijke standaard. Voor de vergelijking met de landelijke standaard zijn de resultaten omgezet naar de OC-index.

Op basis hiervan wordt bekeken waar de scholen van elkaar kunnen leren en worden verbeterplannen opgesteld door de scholen.

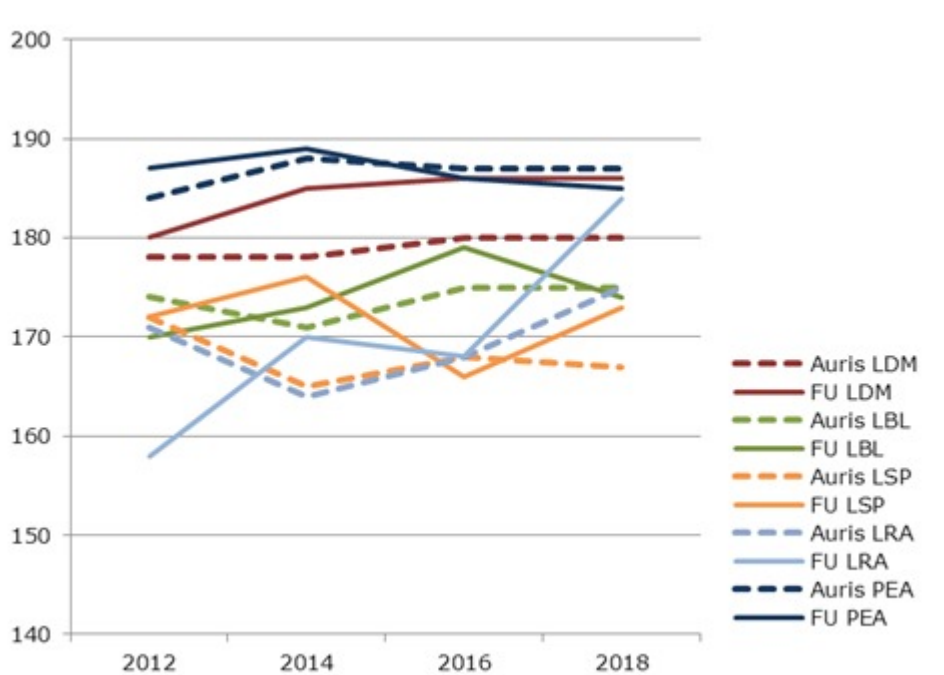
De komende vier jaar wordt Auris-breed de analyse van de leeropbrengsten en het formuleren van verbeteracties geharmoniseerd.

Resultaten Auris Fortaal

De jaarlijkse metingen laten een redelijk stabiel beeld zien wat betreft de resultaten op CITO.

Hieronder een overzicht van de resultaten van de twee jaarlijkse Aurismetingen, waarbij onze resultaten afgezet worden tegen die van heel Auris SO. Hier zien we de DMT (DM), Begrijpend lezen (BL), Spelling (SP), Rekenen en wiskunde (RA) en de Peabody (PEA).

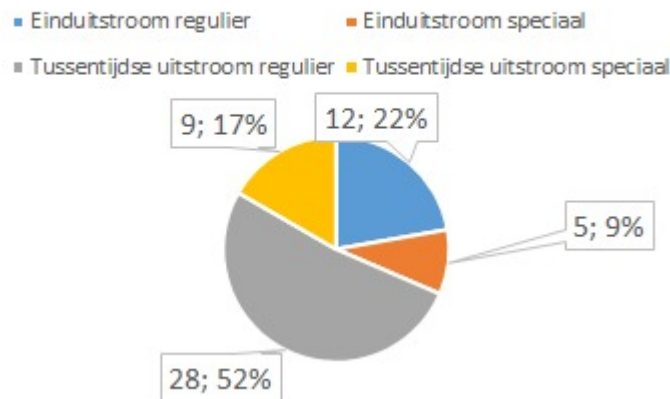
Ambities

Onze ambitie is dat 75% van de kinderen onze minimum niveau of hoger behalen, 50% basis of hoger en 25% verdiept of hoger, wat vergelijkbaar is met 1F. Voor groep 7 en 8 is dit realistisch gebleken de afgelopen jaren. Voor lagere groepen alleen voor technisch lezen. Dit heeft ook te maken met de grote en en uitstroom in deze groepen.

Uitstroom

Er kunnen diverse redenen zijn waarom een leerling uitstroomt. Meestal is het zo dat de ouders, leerkracht en de logopedist samen concluderen dat een ander type onderwijs meer passend is. De leerling wordt dan ingebracht bij de commissie van leerlingenzorg die helpt bij het evalueren van het ontwikkelingsperspectief, het nemen van een gedragen en goed onderbouwd besluit en het zetten van de juiste vervolgstappen. Ongeveer 75% stroomt uit naar een vorm van regulier onderwijs.

Uitstroom 2018

Bestendinging

Auris stelt voor alle leerlingen op de Auris locaties de uitstroom en de bestendinging vast. Binnen het so heeft Auris de norm van 90% bestendinging vastgesteld. Onderzocht wordt of de uitgestroomde leerlingen op een passende plek zitten, of de schooladviezen passend zijn geweest en of deze leerlingen op het verwachte niveau zijn gebleven. Er wordt een rapportage van de risicofactoren gemaakt. Op basis hiervan stelt de school eventueel een verbeterplan op.

In het kader van de Strategische doelen van Auris wordt toegewerkt naar Auris brede normen voor uitstroom. Hiertoe wordt het managementinformatiesysteem doorontwikkeld.

Ambities voor bestendinging

Ambitie voor bestendinging is de Aurisnorm van ca 90% halen. Bij RP (risicopunten) kun je zien dat op Fortaal uitstroom in relatie tot het IQ aandacht vereist.

Prestatie-analyse				
	RP	Norm*	16/17	17/18**
Einduitstroom regulier vs speciaal	2	<12,06%	42,90%	70,59%
Uitstroom i.r.t. IQ	5	<2,87	2,89	3,10
Bestendinging	2	<83,3%	89,90%	94,52%
Tussentijdse uitstroom regulier vs speciaal	1	<16,67%	72,10%	75,68%

* Grenzen voor onvoldoende
 **Voorlopige berekening gebaseerd op uitwerking 2016-2017

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gericht aanbod aan
2.	De leraren maken binnen de kaders van de wet keuzes in het aanbod, waardoor zij dit afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie
3.	De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie
★	Op onze school werken we doelgericht <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	Op onze school heerst een didactisch klimaat dat communicatie en taalontwikkeling stimuleert <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	Op onze school heerst een pedagogisch klimaat dat veiligheid en ruimte biedt om te communiceren en te reflecteren op jezelf en je omgeving <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	Op onze school is sprake van specialistisch en intensief taalonderwijs <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
★	Op onze school is sprake van specialistisch en intensief leesonderwijs <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
★	Op onze school passen medewerkers instructie aan om het onderwijs toegankelijk te maken voor de doelgroep <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	Op onze school wordt expliciet gewerkt aan het bevorderen van sociale relaties en welbevinden <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
11.	Op onze school zijn medewerkers vaardig in het stimuleren van de executieve functies van leerlingen.
★	Op onze school werken leerkrachten en logopedisten intensief samen, er is sprake van synergie. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP6 - Samenwerking</i>
13.	Op onze school worden ouders betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het ontwikkelingsperspectief
14.	De leraren stemmen de instructies af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Aanbod (OP1)	3
Zelfevaluatie - Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)	3,88
Zelfevaluatie - Didactisch handelen (OP3)	3,15
Zelfevaluatie - Onderwijstijd (OP5)	4
Zelfevaluatie - Toetsing en afsluiting (OP8)	4
Zelfevaluatie - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen] (SK2)	3,25
Zelfevaluatie - Resultaten [geen wettelijke eisen] (OR1)	2,5
Zelfevaluatie - Sociale en maatschappelijke competenties [geen wettelijke eisen] (OR2)	2,5
Zelfevaluatie - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen] (OR3)	3,5

Aandachtspunt	Prioriteit
De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gericht aanbod aan	hoog

Aandachtspunt	Prioriteit
De leraren maken binnen de kaders van de wet keuzes in het aanbod, waardoor zij dit afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie	hoog
De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie	hoog
De leraren stemmen de instructies af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen	hoog
De leraren stemmen de spelbegeleiding af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen	gemiddeld
De leraren stemmen de opdrachten af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen	gemiddeld
De school hanteert gedragsregels voor leraren	laag
De school volgt alle leerlingen op het gebied van het verwerven van sociale competenties	hoog
De school kan aantonen dat zij (op dit gebied) haar doelstellingen haalt, zoals vastgelegd in het schoolplan	hoog
De school verzamelt (vanaf de binnenkomst) systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem	hoog
De school hanteert gedragsregels voor leerlingen	gemiddeld
De school heeft de kenmerken van de leerlingenpopulatie in beeld gebracht	gemiddeld
De school heeft op basis van de kenmerken reële verwachtingen vastgesteld over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken	gemiddeld
Op onze school zijn medewerkers vaardig in het stimuleren van de executieve functies van leerlingen.	gemiddeld
Op onze school worden ouders betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het ontwikkelingsperspectief	gemiddeld
Taalrijke speelleeromgeving; gericht op alle aspecten van taal	gemiddeld
Rekenrijke speelleeromgeving; gericht op alle aspecten van rekenen	gemiddeld
Toepassen van direct instructiemodel	hoog
We werken doelgericht, evalueren doelen en passen onderwijs aan op grond van evaluatie.	hoog
De leerkrachten bieden heldere rekenstrategieën aan en grijpen alle dagse situaties aan om het rekenen betekenisvol en realistisch te maken	gemiddeld
Er is een doorlopende leerlijn begrijpend lezen en luisteren, deze is nader uitgewerkt voor de middenbouw, d.w.z. dat er een keuze is gemaakt voor een methode en/of werkwijze	hoog
Er is sprake van specialistisch, intensief leesonderwijs; incl. interventies voor leerlingen die ondanks de standaard specialistische en intensieve aanpak onvoldoende resultaat behalen.	gemiddeld
In de middenbouw wordt bewegend leren verder doorontwikkeld en krijgt een vaste plek in het onderwijs	gemiddeld
Leerkrachten geven leerlingen heldere feedback op rekenprestaties	gemiddeld
Taal heeft onze aandacht binnen alle vakgebieden, dit wordt actief gestimuleerd door een LECO in alle bouwen	hoog
Taalrijke (speel)leeromgeving; gericht op alle aspecten van taal	hoog
Rekenrijke (speel)leeromgeving; gericht op alle aspecten van rekenen	hoog
Leerkrachten zijn vaardig in het toepassen van het directe instructiemodel	hoog

Aandachtspunt	Prioriteit
Leerlingen worden betrokken bij vaststellen en evalueren van doelen	gemiddeld
In de bovenbouw is er expliciet aandacht voor het stimuleren van een kritische werkhouding bij leerlingen	gemiddeld
Afstemmen van visie, normen en waarden m.b.t. acceptabel gedrag en grenzen hieraan. Er zijn duidelijke afspraken over inzet van sancties en aanleren van gewenst gedrag.	gemiddeld
Er is kennis over de invloed van TOS op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen.	gemiddeld
Leerkrachten zijn toegerust om de taakgerichtheid van leerlingen tijdens rekenen te vergroten	gemiddeld
Leerkrachten geven leerlingen feedback op hun prestaties	gemiddeld

Bijlagen

1. Lesurentabel

11 Personeelsbeleid

Integraal personeelsbeleid

In de dienstverlening aan onze cliënten maken de Auris-professionals het verschil. Het faciliteren van onze medewerkers is hierbij van groot belang. Het personeelsbeleid is gericht op het realiseren van de zeven strategische doelstellingen van Auris. Medewerkers spelen een cruciale rol bij het realiseren van deze doelstellingen. Met de dialoogsessies als instrument wil Auris voortdurend in verbinding staan met haar medewerkers. Auris hecht waarde aan zeggenschap en professionele input van medewerkers. Van medewerkers vraagt Auris betrokkenheid, eigenaarschap, externe focus en de wil om duurzaam inzetbaar te zijn en te blijven bij Auris, in het beroep en in de loopbaan. Uitgangspunten voor de planning, inzet en ontwikkeling van medewerkers zijn:

- voldoende excellent personeel
- een lerende organisatie
- professionals in the lead

Deze principes zijn de komende vier jaar leidend voor de ontwikkeling en inzet van personeelsplanning, -beleid en -instrumenten. Auris heeft voor deze planperiode een strategische meerjaren HR-agenda opgesteld. Hierin staat centraal: inzetbaarheid, professionalisering en een excellente werkgever. Het eerste jaar van de planperiode staat in het teken van 'het verstevigen van de basis', om daarna via vergroting van het sturend vermogen en de blik vooruit, uiteindelijk door te ontwikkelen naar een zelflerende organisatie in 2023.

Het zijn thema's die bijdragen aan het realiseren van onze doelen en ambities in lijn met onze waarden binnen een veranderende context. Bij deze thema's worden ook de aandachtspunten van ontwikkelingen in arbeidsvoorwaarden (cao po), arbeidsmarkt en aangepaste wet- en regelgeving betrokken.

Auris hanteert geen specifiek beleid voor een evenredige verdeling van vrouwen in de schoolleiding, omdat vrouwen niet ondervertegenwoordigd zijn. Van de teamleiders bij Auris is 80% vrouw, bij de directeuren is dat 89%.

HR-handboek

Er is een HR-handboek voor leidinggevenden en medewerkers van Auris op het intranet beschikbaar. Dit HR Handboek is een praktisch naslagwerk van het HR-beleid van Auris. In het handboek zijn de actuele HR-regelingen, formulieren, processen en procedures te vinden. Het HR-handboek bestaat uit zes hoofdstukken, een wegwijzer en bijlagen en is ingedeeld in de processen instroom, doorstroom, uitstroom en een restcategorie overige zaken.

Instroom: de nieuwe medewerker. Dit onderdeel van het handboek behandelt onderwerpen die betrekking hebben op de instroom van medewerkers, met name werving en selectie, arbeidsovereenkomst, beoordeling, proeftijd, dossiervorming en het inwerkprogramma.

Doorstroom: de medewerker in dienst. Dit onderdeel van het handboek behandelt onderwerpen die betrekking hebben op de medewerkers van Auris.

Het kopje 'Arbeidsvoorwaarden en regelingen' behandelt de arbeidsvoorwaardelijke en financiële aspecten behorende bij het dienstverband, zoals salaris, pensioen en verlof. 'Gezondheidsmanagement' behandelt de veiligheid, vitaliteit en gezondheid van de medewerker. Het gaat hierbij onder andere over het preventief medisch onderzoek, de taken van een preventiemedewerker, verzuimbegeleiding en het instellen van een beeldschermwerkplek. 'Medewerker ontwikkeling' behandelt HR-onderwerpen die betrekking hebben op het ontwikkelen van de medewerker door, bijvoorbeeld, de gesprekscyclus en interne mobiliteit.

Uitstroom: de medewerker uit dienst. Dit onderdeel behandelt HR-onderwerpen die betrekking hebben op de uitstroom van personeel, zoals de opzegtermijn en bevat een checklist bij uitdiensttreding.

Overige zaken: in het onderdeel overige zaken komen onderwerpen aan de orde die niet onder eerder genoemde delen vallen, waaronder het klachtenreglement, inzetbaarheid, de taakomschrijving interne en externe vertrouwenspersonen en de medezeggenschap.

Jaarlijks vindt een revisie op het Auris HR Handboek plaats. De HR-regelingen, formulieren, processen en procedures worden dan geactualiseerd en waar nodig vervangen. Na revisie worden alle leidinggevendenden geïnformeerd over de wijzigingen. Deze worden vermeld op intranet. De inhoud en vorm van het HR Handboek ontwikkelt mee met de komst van E-HRM en de uitvoering van de hiervoor geschetste HR-agenda.

Gesprekkencyclus

Auris kent een driejarige cyclus van eerst twee jaren een functioneringsgesprek en het derde jaar een beoordelingsgesprek. De functioneringsgesprekken zijn ontwikkelingsgericht.

Gespreksonderwerpen zijn:

- resultaatgebieden/de kerntaken van de functie;
- kennis, inzicht en vaardigheden;
- afspraken jaarplan, organisatie- en projectdoelstellingen;
- kernwaarden Auris in de praktijk;
- samenspel medewerker – leidinggevende;
- persoonlijke ontwikkeling;
- persoonlijke omstandigheden.

In deze planperiode wordt het compact functiehuis geïmplementeerd. Daarin krijgt de functie van leraar een plaats waarbij we de in 2018 vastgestelde cao-profielen voor het primair onderwijs als uitgangspunt nemen. We evalueren de bestaande cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken met als doel te komen tot een professionele dialoog over functioneren die past bij de visie en doelstellingen van Auris.

Op AurisFortaal is voor iedere discipline omschreven welke verwachtingen we hebben aangaande het functioneren. Deze verwachtingen zijn opgenomen in de bovengenoemde gesprekkencyclus.

Professionele cultuur

We geven betekenis aan de lerende organisatie en leggen de basis van een intern opleidingscentrum. Leren – formeel én informeel – doen we met elkaar en vanuit handelingskaders gebaseerd op onderzoek. Alle nieuwe medewerkers nemen deel aan doelgroep specifieke (TOS, Doof/SH) professionalisering. We bouwen voort op wat er al is en ontwikkelen in de volgende jaren meer functiegebonden programma's en bouwen de professionele zelfstandigheid van medewerkers verder uit. We sluiten aan bij de gewenste en noodzakelijke registratie van de verschillende beroepsgroepen in de school. Professionele zelfstandigheid wordt gestimuleerd door leidinggevendenden. De professional in the lead is een leidend principe bij Auris. Werk je bij Auris, dan ben je excellent in samenwerking en verbinding. Als Auris-professional ken je je omgeving en die van je leerlingen. Met een onderzoekende houding en externe focus weet je wat nodig is om de mogelijkheden van leerlingen te vergroten. Medewerkers van Auris zijn in elke functie expert op hun vakgebied. De Auris-medewerker heeft en neemt de regie over de eigen toekomst. Kortom: in 2023 zijn alle medewerkers Auris-bekwaam en staat het intern opleidingscentrum als een huis. (zie scholing).

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Er vindt een medewerkeronderzoek plaats, als vervolg op het onderzoek in 2017. We evalueren dit instrument en kijken voor de toekomst ook naar andere instrumenten waarmee we werkvermogen, tevredenheid en ambitieniveau kunnen meten. De basis voor het inzetten van HR-interventies zoals professionalisering, recruitment en mobiliteitsbevorderende maatregelen wordt gevormd door strategische personeelsplanning: voldoende personeel en de juiste persoon op de juiste plek. We krijgen daarmee meer zicht op de kwantiteit én kwaliteit van de gewenste

organisatie en personele bezetting in 2023. We hebben hierbij te maken met de uitdaging van de krappe arbeidsmarkt en de ambitie van Auris te bewegen naar een gevestigd en landelijk erkend expertisecentrum. Auris is een bewezen aantrekkelijk werkgever, waar ruimte is voor loopbaanontwikkeling en onderwijsprofessionals graag werken.

Bevoegdheid en bekwaamheid

Bij Auris werken bevoegde leraren. In het proces van indiensttreding is een check van de bevoegdheid opgenomen. Auris heeft de gegevens over de bevoegdheid van leraren aangeleverd voor het Lerarenportfolio. Het bijhouden van de bekwaamheden is onderwerp van gesprek in de gesprekkencyclus en het persoonlijk ontwikkelingsplan.

Auris heeft in het doelgroepenbeleid beschreven welke kennis en vaardigheden van de leraren wordt verwacht. Daarnaast heeft Auris een opleiding voor nieuwe medewerkers, gericht op de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het geven van onderwijs en begeleiden van de doelgroep.

Begeleiding

Auris heet nieuwe medewerkers welkom met een introductieprogramma, welke bij voorkeur al voor de start bij Auris plaatsvindt. Tijdens de introductiedag wordt over de organisatie en de doelgroep verteld, ook krijgt men de workshop "Ervaar TOS" aangeboden. Op de locatie is er ook een inwerkprogramma. Op Auris Fortaal worden nieuwe medewerkers gekoppeld aan een mentor, meestal iemand vanuit dezelfde discipline. De mentor heeft in de jaartaak taakuren gekregen voor de begeleiding, wat tenminste inhoudt dat hij/zij observeert, adviseert, vragen beantwoordt, wegwijs maakt, knelpunten signaleert en bespreekt. De teamleider observeert ook en voert reflectie en of voortgangsgesprekken. Voor de definitieve beoordeling is er altijd een observatie met 2 teamleiders of een teamleider en de mentor of intern begeleider. Voor het zover is wordt samen met de nieuwe medewerker, de mentor en teamleider ontwikkeldoelen vastgesteld en wordt besproken wat er nodig is om deze doelen te bereiken en een positieve beoordeling te behalen.

Naast het mentorschap en de begeleiding van de teamleider heeft de intern begeleider een belangrijke rol bij het inwerken van de nieuwe medewerker op het gebied van de zorgstructuur. Tot slot is er een interne coach die middels video interactie kan ondersteunen bij vastgelegde doelen.

Taakbeleid

Een continu veranderende context vraagt om balans, weerbaarheid, veerkracht en verandervermogen van medewerkers. De focus ligt hierbij op gezond en vitaal zijn en blijven. We richten ons op preventie en op mogelijkheden van medewerkers en het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid. We bewegen naar een meer preventieve aanpak, nadat we opnieuw afgesproken hebben welk verzuim- en gezondheidsbeleid daar bij past, inclusief arbodienstverlening. Het doel is vanuit ontwikkeling van mens en organisatie te sturen op inzetbaarheid. We zetten daarbij gerichte preventieve interventies in en meten het effect. Met als resultaat vitale en gezonde medewerkers, laag verzuim en continuïteit in de dienstverlening.

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over het terugdringen van werkdruk in de school en het stimuleren van duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Beheersing van werkdruk en de totstandkoming van een werkverdelingsplan op schoolniveau zijn onderdeel van de preventieve aanpak in het thema inzetbaarheid. Vanaf 1 augustus 2019 heeft elke school een werkverdelingsplan dat draagvlak heeft van het team en de instemming van de personeelsgeleding van de deelraad.

Op Auris Fortaal krijgen alle medewerkers elk schooljaar de gelegenheid te kiezen voor taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt over het aantal lessen, lesgebonden uren en of behandeltaken, tijd voor voorbereiding en nazorg, de professionalisering en overige taken. De afspraken worden in Cupella vastgelegd.

De school heeft de werkdruggelden ingezet op extra uren leerkracht ondersteuning en een klein deel voor extra uren ondersteuning voor logopedisten. De uren worden evenredig over de bouwen verdeeld. De ondersteuners kunnen per leerkracht een beperkt aantal uur per jaar de klas overnemen of eventueel taken overnemen. Leerkrachten zijn vrij om inhoud te geven aan deze uren, meestal worden ze gebruikt voor extra tijd voor administratieve taken.

Het werkverdelingsplan van Auris Fortaal is door de deelraad goedgekeurd, tevens is er is gekozen om per 1 augustus 2019 de volgende aspecten van het werkverdelingsplan als aandachtspunten voor eventueel nieuw beleid te kiezen:

	Onderbouw en middenbouw	bovenbouw
1	De verhouding tussen lesgevende taken en overige taken	Kaders van het vervangingsbeleid
2	Kaders van het vervangingsbeleid	Pauze
3	De tijd voor vóór en nawerk	

Nieuwe plannen moeten door het team goed gekeurd worden met 75% of meer.

Scholing

Auris heeft een regeling voor scholingsfaciliteiten. Auris vergoedt de kosten van opgedragen scholing. Scholing in het belang van zowel de medewerker als Auris wordt gedeeltelijk vergoed. Medewerkers hebben binnen de jaartaak tijd voor persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid, conform de CAO PO. Er is budget beschikbaar om persoonlijke ontwikkeling te ondersteunen.

Topexpertise

Auris werkt samen met de collega instelling Kentalis in het meerjaren project 'Topexpertise'. In dit project worden de inhoudelijke scholingsmodules voor leerkrachten die recent in dienst zijn gekomen bij de instellingen gezamenlijk doorontwikkeld. In samenwerking met de onderzoeksafdelingen van beide instellingen wordt de theoretische onderbouwing van de bestaande scholingsmodules versterkt.

De expertise in onze sector is specialistisch en uniek. In het project Topexpertise ontwikkelt Auris in samenwerking met Kentalis sector specifieke scholingsmodules o.a. voor de onderwijsassistenten. Er wordt daarbij optimaal gebruik gemaakt van de mogelijkheden door middel van e-learning in combinatie met bijeenkomsten waarin professionals van en met elkaar leren. De beschikbare scholingsmodules worden ook op sector niveau beschikbaar gesteld.

Daarnaast richt Auris een docentenpool in en worden de kwaliteitsindicatoren voor docenten opgesteld.

Scholing Auris Fortaal

Scholing komt aan de orde bij de functioneringsgesprekken. Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de schoolverbeterdoelen, en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school. De scholing wordt verwerkt in de normjaartaak onder het kopje professionalisering.

Verplichte scholing voor alle medewerkers die met leerlingen werken: Met woorden in de Weer, Ervaar TOS, NMG 1 en 2, Kanjertraining, IPC inwerktraject. Voor logopedisten die met oudere leerlingen werken is metataal ook verplicht.

Kwaliteitsindicatoren	
★	Onze school beschikt over een passend competentieprofiel voor alle disciplines en heeft deze verwerkt in de functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
★	Op onze school worden nieuwe medewerkers begeleid door een mentor en is er sprake van een helder inwerktraject <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
★	Op onze school hanteert de directie een effectieve gesprekkencyclus <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
4.	Op onze school is er sprake van een professionele leercultuur
★	Op onze school besteden we gericht aandacht aan professionalisering <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
★	Op onze school is het taakbeleid helder omschreven <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA1 - Kwaliteitszorg</i>
★	Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>

Aandachtspunt	Prioriteit
Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan	gemiddeld
Op onze school is sprake van een professionele leercultuur	gemiddeld

Bijlagen

1. checklist teamleider nieuwe medewerker
2. inwerken nieuwe medewerker
3. afspraken beoordeling nieuwe medewerkers
4. Werkverdelingsplan 2019-2020

12 Organisatiebeleid

Organisatie

Auris wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur bepaalt de strategie van de organisatie en is verantwoordelijk voor de totale organisatie. Daarom is de Raad van Bestuur het bevoegd gezag van de Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeuren en bestuurders zijn vastgelegd in een managementregeling en procuratieregeling.

Auris Ondersteunende Diensten ondersteunt de Raad van Bestuur en de regio's ten aanzien van bedrijfsvoering, HR, ICT, beleid, kwaliteit, onderzoek en communicatie.

Schoolleiding

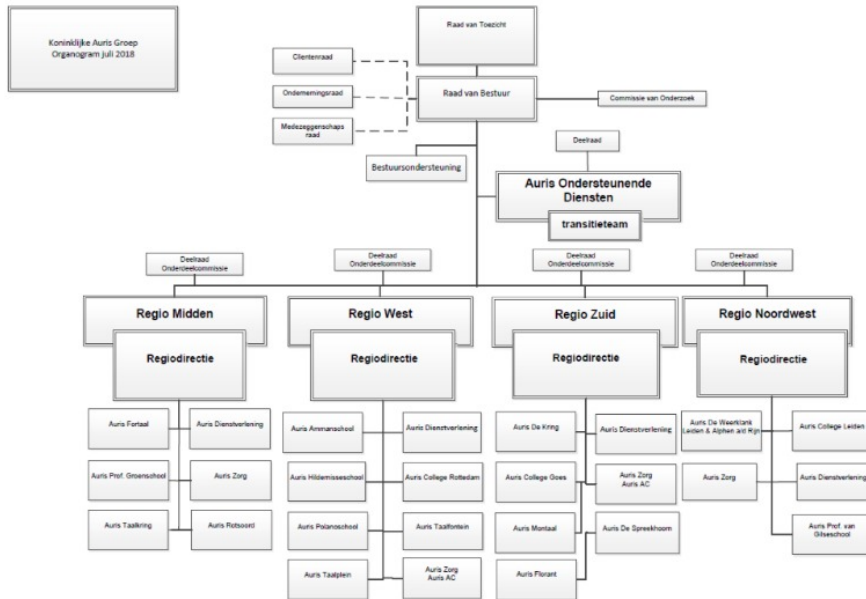
De verantwoordelijk leidinggevende op de Auris-(v)so-school is een regiodirecteur. De kerntaken van de regiodirecteur zijn verdeling en inzet van middelen en mensen en daarnaast het ontwikkelen en invoeren van inhoudelijk beleid. Ook is de regiodirecteur verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijskundig beleid, het financieel beleid en het personeelsbeleid op de school binnen de kaders die hiervoor door het bestuur zijn opgesteld. De regiodirecteur legt verantwoording af aan het bestuur.

Op de Auris-scholen worden onder verantwoordelijkheid van de regiodirecteur de dagelijkse leiding van subteams of afdelingen doorgaans uitgevoerd door een teamleider. Een teamleider is verbonden aan één locatie. Hij is samen met de regiodirecteur verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijskundig beleid en het personeelsbeleid op de school of dienst volgens de richtlijnen die hiervoor door het bestuur en in afgeleide vorm daarvan, door de directeur, zijn opgesteld. De teamleiders leggen verantwoording af aan de regiodirecteur. Een regiodirecteur is directeur van een of meerdere (v)so-scholen of diensten.

De regiodirecteuren, teamleiders en medewerkers in de regio's zijn gesprekspartners van ouders, collega-instellingen, gemeenten, zorgverzekeraars en andere relevante partners.

Organogram

Auris Onderwijs Om optimaal aan te kunnen sluiten bij de regionale (zorg)structuren en samenwerkingsverbanden, zijn het onderwijs, de dienstverlening en de zorg binnen Auris regionaal georganiseerd.

Medezeggenschap

Voor de Stichting Auris Onderwijs is één MR ingesteld en per regio een Deelraad op grond van de Wet medezeggenschap scholen (WMS). Daarnaast is er een Deelraad voor de medewerkers van de Auris Ondersteunende Diensten.

Vanwege de opheffing van de oude MR's van de scholen is in 2015 besloten om zogenoemde locatieraden in te stellen. Deze maken geen deel uit van de formele medezeggenschapsstructuur maar stellen ouders en personeel wel in de gelegenheid op lokaal niveau zaken aan te kaarten die van belang zijn. Ook kunnen zij de medezeggenschap voorzien van adviezen.

Uitgangspunt bij deze structuur is dat medezeggenschap de zeggenschap volgt. Er zijn twee resultaatverantwoordelijke eenheden: de Raad van Bestuur en de Regio. Er zijn dus ook twee medezeggenschapsniveaus. De regio is het belangrijkste aangrijpingspunt voor het primaire proces. Primaire doel voor de inrichting is te komen tot een verbinding van zorg en onderwijs voor medezeggenschap in de regio.

Naast het reguliere overleg met de Raad van Bestuur en de regiodirecties vindt er twee maal per jaar een overleg plaats met de Raad van Toezicht (WPO artikel 17c, lid 3). Ook de voorzitters van de ondernemingsraad en de cliëntenraad zijn hierbij aanwezig. In dit overleg komen zaken aan de orde die te maken hebben met de strategische doelen van de organisatie, de kwaliteit van het aanbod en de wijze waarop de middelen worden besteed.

Groeperingsvormen op school

Het formeren van klassen gebeurt in Auris Fortaal zorgvuldig. Jaarlijks bespreken we met alle teamleden alle opties. Hierbij worden een aantal uitgangspunten gehanteerd: 1. Sociaal emotionele aspecten, zoals vriendschap, en eventueel sociaal emotionele problematiek. 2. Niveau en instructiebehoefte van de leerlingen.

Daarbij proberen we groepen of delen van groepen bij elkaar te houden waar mogelijk. Dit doen we omdat leerlingen in het SO vaker dan kinderen in het reguliere onderwijs wisselingen meemaken, terwijl stabiliteit en zich kunnen hechten ook belangrijke waarden zijn voor ons. Bij elkaar blijven maakt de start van een nieuw jaar in veel gevallen en veel opzichten prettiger. Toch is dit lang niet altijd mogelijk omdat we ook genoodzaakt zijn klassen te formeren op basis van aantal leerlingen. Hierbij hanteren we nog enkele afspraken:

* meisjes worden niet verdeeld omwille van "in elke klas een meisje". Zij mogen bij elkaar blijven indien dit passend is op grond van de eerder genoemde twee uitgangspunten. Zo kunnen er klassen ontstaan met 6 meisjes en klassen met geen enkel meisje omdat er meer jongens zijn op onze school.

Jaarlijks kunnen de groepen door o.a. in en uitstroom toch afwijken.

In de onderbouw worden er meestal combinatieklassen gevormd en in enkele gevallen ook in hogere groepen. De lessen worden in het algemeen in de groep aangeboden aan de leerlingen. Bij rekenen, spelling en lezen wordt het klassenverband – indien noodzakelijk – doorbroken.

Lestijden

Op Auris Fortaal hanteren we alle dagen de volgende lestijden voor groep 1 t/m 8: we starten 's morgens om 8.40 uur en eindigen om 14:20. Alle leerlingen hebben 5 lessen en 30 minuten pauze. Ze zijn dus 5.5 uur aanwezig op school.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat

Auris biedt een veilig schoolklimaat waarin de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een veilig schoolklimaat maken we met elkaar.

Een veilig schoolklimaat is de basis voor het veiligheidsbeleid van Auris. Dit wordt verder toegelicht in de paragraaf veiligheid.

Veiligheid

De school heeft het veiligheidsbeleid vastgelegd in het veiligheidsplan (zie website). Het veiligheidsplan is Auris-breed afgestemd. Daar waar nodig is het beleid schoolspecifiek verder uitgewerkt. Het doel van het veiligheidsplan is om de medewerkers van de school handvatten te bieden om een veilige leer- en werkomgeving te creëren en adequaat te handelen in onveilige situaties. Het veiligheidsbeleid is ingebed in de pedagogische aanpak, de kwaliteitszorg, het personeelsbeleid en de schoolontwikkeling. Het veiligheidsbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. Het veiligheidsplan beschrijft op welke manier de school de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen borgt. Een veilige school is een voorwaarde voor de leerlingen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Het veiligheidsbeleid van Auris is daarom primair gericht op preventie. Dit gebeurt door het bieden van een positieve schoolcultuur, aantrekkelijk onderwijs, een veilige fysieke omgeving en goede externe samenwerking (model SAFE). Daarnaast heeft Auris duidelijke protocollen waarin is vastgelegd hoe te handelen in onveilige of bijzondere situaties en escalatie te voorkomen.

Schoolcultuur

Door duidelijke gedragsregels en gerichte aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en communicatieve redzaamheid van de leerlingen creëert Auris een positieve schoolcultuur. De leerlingen leren op een respectvolle manier met elkaar om te gaan en problemen en ruzies zelf op te lossen. Een veilige school maken we met elkaar. Het veiligheidsbeleid wordt breed gedragen door alle betrokkenen. We trekken één lijn als het gaat om veiligheid en ondersteunen elkaar bij het handhaven van de veiligheid.

Aantrekkelijk onderwijs

Auris werkt aan aantrekkelijk onderwijs door het kind centraal te stellen. Het kind wordt gezien als een uniek en sociaal individu met eigen karaktereigenschappen, kwaliteiten, mogelijkheden, problemen en beperkingen. Er is ruimte voor elk kind om zich in eigen tempo te ontwikkelen. Elke leerling krijgt ondersteuning op maat. Daarnaast wordt de leerling zoveel mogelijk betrokken bij het vaststellen van het ontwikkelingsperspectief en de eigen leerdoelen.

Fysieke omgeving

De fysieke veiligheid wordt geborgd door regelmatige controles en keuringen (o.a. de RI&E), een ontruimingsplan, de aanwezigheid van een centrale preventiemedewerker, een lokale preventiedeskundige, BHV'ers, EHBO'ers en toezichthouders tijdens pauzes en activiteiten.

Externe samenwerking

De scholen van Auris werken samen met diverse externe partijen. De ouders spelen hierbij een belangrijke rol. Onze ervaring is dat de betrokkenheid van ouders bij de school een positieve invloed heeft op het schoolklimaat.

Daarnaast werkt Auris samen met externe partijen zoals de leerplichtambtenaar, politie, brandweer, GGD/Wijkteams, JGZ en Gemeente.

Protocollen

Auris heeft duidelijke protocollen waarin is vastgelegd hoe te handelen in voorkomende situaties zoals agressief gedrag, pesten en ernstige gebeurtenissen. Auris heeft de volgende protocollen en regelingen:

- Antipestprotocol
- Omgaan met agressie en geweld
- Gedragscode Internet en Sociale Media
- Protocol Medisch handelen
- Schorsen en verwijderen leerlingen
- Melden incidenten
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Crisiscommunicatie (opvang leerlingen en personeel bij ernstige incidenten, aangifte doen)
- (Bijna) ongeval
- Klachten- en bezwarenprocedure
- Calamiteitenplan
- Ontruimingsplan

Veiligheidsorganisatie

Alle scholen van Auris hebben een veiligheidscoördinator die verantwoordelijk is voor het totale veiligheidsbeleid. Daarnaast heeft elke school een coördinator en aanspreekpunt antipesten, minimaal één preventiedeskundige, meerdere BHV'ers en EHBO'ers, en een interne en externe vertrouwenspersoon.

De coördinator en het aanspreekpunt antipesten kunnen bij één persoon belegd zijn. Op de website van de school is te vinden wie de antipestcoördinator en het aanspreekpunt antipesten zijn. In het veiligheidsplan is beschreven wat de rollen en taken zijn.

De komende vier jaar wil Auris het veiligheidsbeleid op de scholen verder ontwikkelen en harmoniseren.

Registraties

Klachtenregeling

Auris probeert altijd in dialoog problemen bespreekbaar te maken, op te lossen, genoegdoening te geven en de relatie te herstellen. Lukt het niet tot een oplossing te komen, dan kunnen leerlingen, ouders en leerkrachten een klacht indienen bij de klachtencommissie. Auris heeft een Auris-brede klachtenregeling. De klachtenregeling beschrijft op welke manier klachten kunnen worden ingediend en worden afgehandeld.

Auris is aangesloten bij de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Indien een klacht niet naar tevredenheid wordt afgehandeld, kan de klacht ingediend worden bij het LKC.

Incidentmeldingen

Incidenten worden geregistreerd in het incidentregistratiesysteem van Auris. Hierbij gaat het zowel om fysieke incidenten, bijvoorbeeld ongevallen, als sociale incidenten (bijvoorbeeld agressie). De melder van het incident wordt altijd gebeld om het incident toe te lichten en de afhandeling te bespreken. Ook het optreden na het incident wordt vastgelegd.

Het registratiesysteem voldoet aan de eisen die het Ministerie van OCW heeft gesteld. De geregistreerde incidenten bevatten geen persoonsgegevens, maar slechts het feit en of de betrokkene een leerling, een medewerker of een derde is. De registratiegegevens blijven nadrukkelijk in het bezit van de school. De gegevens van zijn dus niet openbaar. De Inspectie van het Onderwijs krijgt wel inzage in deze gegevens.

Preventie

Auris Fortaal probeert incidenten te voorkomen door het hanteren van afspraken en regels. Er worden school- en klassenregels gehanteerd waaronder pleinregels; deze regels zijn m.n. gedragsregels: hoe ga je met elkaar om. Deze regels zijn bij alle pleinen zichtbaar gemaakt. Daarnaast werken we op Fortaal met de Kanjertraining, een methodiek voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag. In het leerlingvolgsysteem KanVas houden we de resultaten bij.

Op iedere locatie van Auris Fortaal is een lokale preventiemedewerker die zorgdraagt voor de veiligheid en die een signalerende en voorlichtende rol heeft bij geconstateerde onveilige situaties.

Monitoring

Auris Fortaal bevraagt de leerlingen jaarlijks op veiligheidsbeleving met behulp van de Sociale Veiligheidslijst van de Stichting Kanjertraining. Alle leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen de vragenlijst in. De volgende aspecten worden gemeten in deze lijst:

- Het vóórkomen van incidenten op school. Dit is de aantasting van sociale veiligheid (pesten etc.), psychische veiligheid (bedreigen etc.) en fysieke veiligheid (schoppen etc.).
- Veiligheidsbeleving van leerlingen (Ik voel me veilig op school/op het plein etc.)
- Welbevinden van leerlingen (Hoe prettig voel je je tussen je klasgenoten?)
- Leerkracht treedt op (Vinden leerlingen dat de leerkracht goed optreedt?)
- Angst voor incidenten

Ouders en leraren worden 1 x per 2 jaar bevraagd op veiligheid door middel van een ervaringsonderzoek dat centraal vanuit Auris geregisseerd wordt. De uitkomsten worden per locatie geanalyseerd en voorzien van verbeterpunten.

Informatieveiligheid

Auris houdt rekening met de privacy van leerlingen, ouders, medewerkers en andere betrokkenen. Daarom heeft Auris een privacybeleid voor onderwijs (

<https://www.auris.nl/Portals/4/Bestanden/Diverse/Privacyreglement%20onderwijs.pdf>

(<https://www.auris.nl/Portals/4/Bestanden/Diverse/Privacyreglement%20onderwijs.pdf>)).

Auris vindt het belangrijk dat Auris-medewerkers handelen volgens het privacybeleid.

Doelen voor de komende schoolplanperiode zijn het:

- invoeren van de juiste autorisatie voor de systemen waarin gegevens van leerlingen zijn opgeslagen;
- bewaken van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de opgeslagen gegevens; juist toepassen van beveiliging bij het communiceren met ouders;
- leerling en externen; op het juiste moment verkrijgen van toestemming voor het overdragen of delen van gegevens aan/met derden;
- tijdig en helder informeren van de betrokkenen over de wijze waarop Auris met persoonsgegevens omgaat.

Auris vindt het van belang dat veilig omgaan met gegevens van personen zo min mogelijk (extra) handelingen van de leraar vraagt. Auris werkt zoveel mogelijk met oplossingen die door de hele organisatie gebruikt worden.

Samenwerking

De school werkt intensief samen met ouders en het regulier onderwijs. Daarnaast heeft de school op regelmatige basis een samenwerking met de samenwerkingsverbanden, schoolmaatschappelijk werk, leerplicht, GGMD (GGMD (Geestelijke Gezondheidszorg en Maatschappelijke Dienstverlening voor mensen die doof zijn of een hoorprobleem hebben en hun naasten), Centrum voor Jeugd en Gezin, Veilig thuis, Politie, sport- en andere vereniging.

Samenwerking zorgvoorzieningen (gezinsgerichte behandeling en gespecialiseerde naschoolse behandeling)

Soms hebben de leerling en/of het gezin hulpvragen waarbij gespecialiseerde behandeling vanuit Auris Zorg of een andere ZG zorgaanbieder noodzakelijk is. Het kan hierbij gaan om bijvoorbeeld hulpvragen op het terrein van de sociale vaardigheid en zelfredzaamheid of verwerking en acceptatie van de stoornis. Onze school werkt daarbij nauw samen met de zorgaanbieder om zoveel mogelijk afstemming te hebben over behandeldoelen en de ontwikkeling van het kind. Daarbij zorgt onze school voor een zo goed mogelijke aansluiting in de onderwijssetting bij de behandeldoelen en de toegepaste behandelprincipes.

Educatief partnerschap

Auris ziet ouders als partners in het ontwikkelproces van de leerling. Ouderbetrokkenheid is dan ook niet vrijblijvend. Ouders en school werken vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid, maar wel in verschillende rollen aan de (school)ontwikkeling van de leerling. Het doel van deze intensieve samenwerking is optimale ontwikkelmogelijkheden voor de leerling. Tegelijkertijd werken we aan een prettige relatie tussen de ouders en de school, waarvan iedereen profijt heeft.

Auris betreft de ouders bij het onderwijs door het voeren van individuele oudergesprekken, groepsbesprekingen en informatie- of themabijeenkomsten. Ook worden ouders uitgenodigd bij de evaluatie en opnieuw vaststellen van het

OPP van hun kind. Op Auris Fortaal proberen we ouders ook actief te betrekken bij het uitvoeren van het OPP. Dit doen we o.a. door tijdens gesprekken zoveel mogelijk in dialoog te zijn over wie wat kan doen om de ontwikkeling van de leerling te stimuleren en hoe wel elkaar daarbij kunnen ondersteunen. Ouders krijgen een voor hen passende en zo actief mogelijke rol.

Contact met de ouders verloopt via een besloten online ouderportaal, waarin informatie uitgewisseld wordt (SchouderCom). Daarnaast worden de ouders geïnformeerd via de website, schoolgids, schoolkalender en de nieuwsbrief.

Komende periode wordt de ouderbetrokkenheid verder ontwikkeld. Dit is een onderdeel binnen het project PLUS.

Uitstroom naar VO

We willen ervoor zorgen, dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Voor ons betekent dit dat wij meer inzicht willen krijgen in waar onze leerlingen na groep 8 terechtkomen en wat zij (extra) nodig hebben om in het voortgezet onderwijs te slagen. Wij hechten daarom veel waarde aan een geregeld contact met de scholen waaraan we leerlingen leveren.

Privacy

Auris Fortaal beschikt over een privacyreglement (incl. protocollen) waarin staat hoe wij met privacy omgaan. In het reglement staat hoe we omgaan met de persoonsgegevens van leerlingen én medewerkers, en hoelang de gegevens worden bewaard. In het reglement garanderen we dat de persoonsgegevens zorgvuldig worden behandeld. Dat betekent dus ook dat de informatie die we in de schooladministratie (o.a. het LOVS) vastleggen juist, nauwkeurig én volledig up-to-date is. Het reglement staat op onze website en de hoofdlijnen staan in onze schoolgids.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Op onze school is er sprake van een duidelijke organisatiestructuur
2.	Op onze school is er sprake van een veilig en een prettig schoolklimaat
★	Onze school werkt effectief samen met diverse partners (o.a. ouders) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP6 - Samenwerking</i>
★	Bij ons op school is de privacy van gegevens goed geregeld <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Samenwerking (OP6)	4
Zelfevaluatie - Veiligheid (SK1)	3,64

Aandachtspunt	Prioriteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag	gemiddeld
Onze school werkt effectief samen met diverse partners (o.a. ouders)	gemiddeld
Bij ons op school is de privacy van gegevens goed geregeld	hoog

13 Financieel beleid

Financieelbeleid

Bekostiging

Alle onderwijskundige activiteiten van Auris vinden plaats in de Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep (bestuursnummer: 41314, BRIN: 01JO). De (lumpsum)bekostiging van deze activiteiten bestaat uit een vast ondersteuningsbudget en een basisbekostiging per leerling van één van onze (v)so-scholen. Daarnaast zijn nog

aanvullende subsidiestromen beschikbaar, zoals: Lerarenbeurs en Middelen voor werkdrukvermindering.

Financiële verantwoording

De Stichting Onderwijs moet over de toegekende bekostiging en de besteding daarvan jaarlijks verantwoording afleggen. Daartoe stelt de stichting jaarlijks een jaarverslag en jaarrekening op. Dit wordt gecontroleerd door een externe accountant, vastgesteld door de Raad van Bestuur, goedgekeurd door de Raad van Toezicht en voor advies voorgelegd aan de centrale Medezeggenschapsraad (MR). Het jaarverslag legt verantwoording af op bestuursniveau en bevat slechts beperkt gegevens over de afzonderlijke locaties en onderdelen.

Begroting

De Stichting Onderwijs werkt met een begroting per kalenderjaar. De begroting van de Stichting Onderwijs wordt jaarlijks besproken met de MR. Als bijlage bij de begroting wordt een document opgesteld op basis waarvan gelden binnen de Stichting Onderwijs worden verdeeld over de verschillende onderdelen, de zogenaamde allocatie. Ten aanzien van de allocatie van gelden heeft de MR adviesrecht.

Structuur Koninklijke Auris Groep

De juridische structuur van de Koninklijke Auris Groep bestaat uit drie stichtingen en ziet er als volgt uit:

De Stichting Onderwijs Koninklijke Auris groep, De Stichting Zorg Koninklijke Auris groep en de Stichting Koninklijke Auris Groep. Het bestuur en directie van de Koninklijke Auris Groep wordt gevormd door de Raad van Bestuur, Regiodirectie en de Hoofden Auris Ondersteunende Diensten.

Binnen de Stichting Koninklijke Auris Groep (Stichting Auris) zijn alle activiteiten van Auris Ondersteunende Diensten (AOD) ondergebracht. AOD draagt zorg voor uitvoering van een aantal sturende en ondersteunende werkzaamheden op het gebied van Bedrijfsvoering, HR, ICT en Beleid, Onderzoek, Kwaliteit & Communicatie. Het betreft dan activiteiten met een regio-overstijgend karakter. Hiertoe behoren onder meer het (doen) uitvoeren van de volledige financiële administratie, het coördineren van inkoop en huisvestingszaken, de complete personeels- en salarisadministratie waaronder het collectieve contract met de arbodienst, beheren van alle kernsystemen ICT, ontwikkeling van beleid voor onderwijs en zorg, initiëren en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, kennisdeling, uitvoeren kwaliteitszorg voor de gehele organisatie en verzorgen van de interne en externe communicatie.

Begroting en formatieplannen op regioniveau

De aan de regio's toegekende middelen vormen het kader waarbinnen scholen en diensten hun eigen plannen en begrotingen dienen op te stellen. Dit betekent een begroting en een personele planning per kalenderjaar en een formatieplan met personeelsbegroting per schooljaar. De regiodirecteuren maken daarin eigen beleidskeuzes gelieerd aan de doelstellingen van Auris. In de personele begroting met formatieplan worden opgenomen

- Loonkosten personeel (te onderscheiden in loonkosten ten behoeve van het primair proces en het secundair proces);
- Scholing en opleiding inhuur extern personeel overige personeelskosten;
- Toelichting op alle onderdelen verwachte leerlingaantallen;
- Formatiebeleid gerelateerd aan de verschillende functies.

De begrotingen met formatieplan worden opgesteld in een eenduidig format dat door bedrijfsvoering wordt verstrekt. Als uitgangspunt geldt dat de regiodirectie verantwoordelijk is voor de regio.

Financiële administratie

De financiële administratie voor alle scholen en diensten wordt gevoerd door AOD. Dat betekent dat alle facturen en salarisbetalingen centraal worden verwerkt. De factuurafhandeling verloopt via het pakket ProActive. Conform onze procuratieregeling wordt iedere factuur naar de juiste budgethouders gestuurd ter goedkeuring. Elke (school)locatie

beschikt over een kleine kas en over bankfaciliteiten in de vorm van een bankrekening met een beperkt saldo.

Strategisch huisvestingsplan

Auris heeft een adviseur huisvesting die centraal optreedt als loket en eerste aanspreekpunt voor alle huisvestingsaangelegenheden. Daartoe behoren onder andere:

- Het onderhouden van contacten met de gemeenten, inclusief het indienen van de jaarlijkse huisvestingsaanvragen
- Het opstellen van meerjarenonderhoudsplannen.
- Het (laten) uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden en het geven van projectmatige ondersteuning op locaties

De adviseur huisvesting is ook betrokken bij het verzorgen van gebruiksvergunningen, arbozaken en het laten opstellen van de wettelijk verplichte risico-inventarisaties.

Collectieve inkoop

Auris heeft een inkoopcoördinator die aan de hand van het strategisch inkoopplan zorgt voor de collectieve inkoop op een aantal gebieden. Hiertoe behoren zaken zoals kopieerapparatuur, schoonmaak en energie. Auris kiest ervoor deze zaken collectief in te kopen uit oogpunt van kwaliteit, professionaliteit, efficiency en te behalen kostenvoordelen. In voorkomende gevallen speelt hier ook de wetgeving rond Europese aanbesteding een rol. Auris heeft hiervoor een aanbestedingskalender.

Daarnaast streeft Auris naar partnerschap met haar belangrijkste leveranciers. Verder ondersteunt de inkoopcoördinator de regiodirecteuren bij inkoop van diverse zaken. Bij het inkopen van deze zaken hanteert Auris haar eigen inkoopvoorwaarden. Deze worden op de website (www.auris.nl) vermeld.

Sponsoring

Scholen van Auris aanvaarden geen materiële of geldelijke bijdragen van derden waaraan plichten verbonden zijn in de vorm van het leveren van publiciteit of diensten. De bijdrage die onze scholen vragen aan ouders ten behoeve van buitenschoolse activiteiten en festiviteiten is op basis van vrijwilligheid. Ouders die deze bijdrage niet kunnen of niet willen voldoen, hebben de mogelijkheid om dit aan te geven bij de leiding van de school. Leerlingen worden nooit uitgesloten van dergelijke activiteiten wanneer deze vrijwillige ouderbijdrage niet wordt voldaan.

Rapportages

Jaarverslag

Door middel van het jaarverslag legt Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep verantwoording af per kalenderjaar over de onderwijsactiviteiten en de besteding van de toegekende middelen. Dit jaarverslag bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening. In het bestuursverslag legt de raad van Bestuur verantwoording af over het laatste kalenderjaar. Deze verantwoording behelst de activiteiten, governance, leerlingstromen en voornaamste toekomstplannen. De jaarrekening geeft de financiële situatie van de stichting weer.

Het jaarverslag wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur, gecontroleerd door een externe accountant en vastgesteld door de Raad van Toezicht. Daarnaast geeft de centrale MR advies op de inhoud van het jaarverslag.

PDCA-cyclus

Als startpunt van de PDCA-cyclus zijn de missie en de visie geformuleerd. Om die te bereiken heeft Auris zeven Strategische doelstellingen geformuleerd. Naast de strategische doelstellingen benoemt Auris ook de belangrijkste krachten (de kernwaarden).

Ieder jaar wordt, voorafgaand aan het begrotingsproces, de kadernota opgesteld. In de kadernota wordt het meerjaren financieel beleid vastgesteld. Dit omhelst richtlijnen, spelregels en kaders waarbinnen de decentrale eenheden de begroting kunnen opstellen. Een van de spelregels is de allocatie van de te ontvangen middelen naar de verschillende organisatieonderdelen. De centrale MR heeft adviesrecht (vanaf 2020 instemmingsrecht) in de hoofdlijnen van de begroting, waaronder de allocatie.

Binnen de Stichting Onderwijs koninklijke Auris Groep beschrijven de teams in de regio's jaarplannen. Om de activiteiten uit die jaarplannen te realiseren wordt een (financiële) begroting opgesteld. Dit maakt de begroting beleidsrijk. De begroting stelt de regiodirectie (met ondersteuning vanuit de AOD) per kalenderjaar op. Dit is inclusief een formatiebegroting.

Om de missie, visie en strategische doelen te behalen wordt naast de jaarbegroting ook een meerjarenbegroting vastgesteld. Iedere vier maanden houdt de regiodirectie een Planning & Verantwoordingsgesprek met de Raad van Bestuur. Hierin verantwoordt de regiodirectie zich over onder andere: beleid, (onderwijs)kwaliteit, financiën, leerlingstromen en overige bijzonderheden. Vervolgens wordt vooruit gekeken naar toekomstige ontwikkelingen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De schoolleiding beheert de financiën effectief
2.	De schoolleiding beheert de financiën doelmatig
3.	De schoolleiding beheert de financiën rechtmatig

14 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg

Auris werkt systematisch aan de kwaliteit van het onderwijs volgens de PDCA-cyclus. Door de PDCA-cyclus steeds weer te doorlopen zijn we ons bewust van de kwaliteit van ons onderwijs en werken we voortdurend aan verbetering. Veranderingen in onze omgeving als gevolg van bijvoorbeeld nieuwe regelgeving of nieuwe wensen/behoefte van de doelgroep kunnen we snel signaleren en opnemen in onze dagelijkse praktijk.

Om de scholen te faciliteren en voldoende alignement tussen Auris-breed beleid en schoolbeleid te realiseren heeft Auris als kwaliteitszorgsysteem gekozen voor het instrument Onsbeleidsplan en Mijnschoolplan. Deze instrumenten zijn gebaseerd op het waarderingskader van de inspectie.

Vanuit Onsbeleidsplan worden teksten aangeleverd die in alle schoolplannen worden opgenomen. Verder is het mogelijk om vanuit Onsbeleidsplan aandachtspunten voor de scholen mee te geven en de schoolplannen te monitoren.

Met behulp van Mijnschoolplan stellen de scholen hun eigen schoolplan op. In Mijnschoolplan kan de volledige PDCA-cyclus doorlopen worden. Mijnschoolplan bevat de volgende onderdelen:

- het schoolplan: beschrijving van het beleid en de plannen voor de komende vier jaar;
- zelfevaluatie op basis van het waarderingskader van de inspectie;
- jaarplan: doelen en plan van aanpak op basis van geconstateerde aandachtspunten en strategische doelstellingen;
- jaarverslag: evaluatie van het jaarplan.

Om de kwaliteit van het onderwijs te meten voert Auris de volgende interne metingen en controles uit:

- cliëntervaringsonderzoek (tweejaarlijks), inclusief veiligheidsmonitor (jaarlijks)
- prestatieanalyse (uitstroom en bestending), (jaarlijks)
- leeropbrengstenonderzoek (twee jaarlijks)
- interne audits (vier jaarlijks)

Daarnaast worden twee externe audits uitgevoerd:

- inspectie-onderzoek;
- onderzoek CIO (AD en sommige scholen)

Op basis van de resultaten uit cliëntervaringsonderzoek, leeropbrengstenonderzoek, prestatieanalyse, financiële resultaten, en interne en externe audits voert de school een zelfevaluatie uit. De verschillende aspecten van de kwaliteitsgebieden uit het waarderingskader van de inspectie krijgen een score van 1 tot 4. Zo nodig worden aandachtspunten benoemd. Vervolgens wordt het jaarplan opgesteld. De ontwikkelpunten worden jaarlijks door de betrokken geëvalueerd en er worden verbetermaatregelen vastgesteld. Deze zijn onderdeel van de evaluatie van het jaarplan. De verbetermaatregelen worden meegenomen in de nieuwe jaarplannen.

De komende planperiode wordt het kwaliteitszorgsysteem van Auris verder ontwikkeld en geharmoniseerd.

Leiderschap

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren

van onze persoonlijke kwaliteit (zowel directie als team). Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in ambities, in indicatoren voor ons (onderwijskundig) handelen.

Inspectie en audits

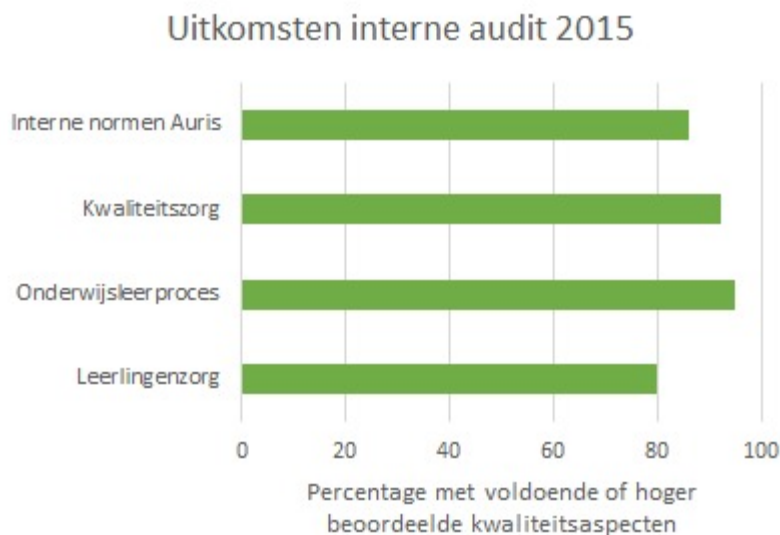
Inspectie

In 2016 was het eerste en tevens laatste inspectiebezoek tot nu toe. Auris Fortaal werd daarbij goed beoordeeld

Interne Audit

In 2015 vond er een interne audit plaats. Onze school zat toen midden in een 'fusie' proces, waarbij m.n. de leerlingenzorg een groot aandachtspunt had vanwege de verschillende visie en opzet van de zorgstructuur.

Clïentervaringsonderzoek en de veiligheidsmonitor

Clïentervaringsonderzoek

Auris bevaart de leerlingen en hun ouders structureel (om het jaar, eind januari) en eenduidig op hun ervaring binnen ons onderwijs. Bij de ambulante dienst worden in dit onderzoek (jaarlijks in maart) ook de contactpersonen op de reguliere scholen bevaart. Feedback op onze inspanningen is een belangrijk onderdeel van onze pdca-cyclus. Het doel van het clïentervaringsonderzoek is enerzijds de verbetering en ontwikkeling van het primaire proces op de

scholen en binnen de dienstverlening en anderzijds het monitoren van de ervaring en veiligheidsbeleving van de cliënt, zoals dit wordt voorgeschreven in de Wet Sociale Veiligheid. Het evaluatie-instrument richt zich op het proces en de opbrengsten van het primair proces.

Er worden vragen gesteld over:

- onderwijs
- begeleiding
- OPP
- communicatie
- ouderbetrokkenheid
- procedures
- veiligheid (veiligheidsmonitor).

Ambitie: resultaten continueren.

Veiligheidsmonitor

De veiligheidsmonitor is onderdeel van het cliëntervaringsonderzoek. De school bevaart de leerlingen jaarlijks op de veiligheidsbeleving.

De vragen in de veiligheidsmonitor zijn de vragen uit Vensters PO van B&T. Voor de doelgroep van Auris is deze vragenlijst vereenvoudigd wat betreft taalgebruik. Auris heeft verschillende versies ontwikkeld:

- een versie met vragen en tekst;
- een voorgelezen versie met tekst;
- een versie met op elke pagina één vraag ondersteund door NmG;
- een versie met op elke pagina één vraag met NGT.

De veiligheidsmonitor wordt afgenomen vanaf groep 5. De jongere leerlingen worden niet bevestigd, omdat zij als gevolg van hun TOS meer moeite hebben met het begrijpen en overdenken van de vragen en antwoorden. Auris beschouwt de resultaten van de leerlingen vanaf groep 5 als representatief voor de hele school.

Auris onderzoekt hoe de jongere leerlingen op een geschikte en zo betrouwbaar mogelijke wijze meegenomen kunnen worden met de veiligheidsmonitor.

Ambitie: resultaten continueren

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Kwaliteitszorg (KA1)	3,67
Zelfevaluatie - Kwaliteitscultuur (KA2)	3,78
Zelfevaluatie - Verantwoording en dialoog (KA3)	2,8

Aandachtspunt	Prioriteit
De school brengt minstens 1 x per jaar verslag uit over haar doelen en de resultaten die ze behaalt	laag

Bijlagen

1. zelfevaluatie

15 Basiskwaliteit

Basiskwaliteit

Auris levert ten minste basiskwaliteit. In het schoolplan is beschreven op welke manier Auris hieraan invulling geeft. Onze ambitie is om jaarlijks de basiskwaliteit te meten en op basis van deze meting actiepunten vast te stellen die we verwerken in onze jaarplannen.

Daarnaast heeft Auris de ambitie om voor alle scholen het predikaat 'goed' te halen.

16 Eigen kwaliteitsaspecten

Eigen kwaliteitsaspecten

Onze Auris-kwaliteitsaspecten worden weergegeven in het hoofdstuk 'onze parels' en 'de grote doelen'.

17 Strategisch beleid

Domein	Aandachtspunten beleidsplan 2019-2023	Prioriteit
Onderwijs	Onderwijs baseren op evidence- of practisebased kwaliteitsstandaarden.	gemiddeld
Onderwijs	Inzetten van toekomstbestending curriculum.	hoog
Onderwijs	Ontwikkelen van een gedeelde, Aurisbrede visie op onderwijs.	gemiddeld

18 Aandachtspunten 2019-2023

Hoofdstuk / paragraaf	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
Streefbeeld	<p>Op onze school beschikken we over leerlijnen voor bepaalde onderdelen van de 21st century skills; waaronder wereld oriëntatie, cultuureducatie, burgerschap en digitale geletterdheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gericht aanbod aan • Inzetten van toekomstbestending curriculum. • Ontwikkelen van een gedeelde, Aurisbrede visie op onderwijs. 	hoog
	<p>Op onze school werken we samen met ouders. Dat betekent dat we hen actief betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op onze school worden ouders betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het ontwikkelingsperspectief 	gemiddeld
	<p>Op onze school kunnen we breinvriendelijk leren effectief combineren met therapeutisch ondersteuningsbehoeften op het gebied van TOS. Onze medewerkers zijn vaardig in het maken van keuzes welke aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze keuzes kunnen goed onderbouwd worden en uitgevoerd worden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taalrijke speelleeromgeving; gericht op alle aspecten van taal • Rekenrijke speelleeromgeving; gericht op alle aspecten van rekenen • In de middenbouw wordt bewegend leren verder doorontwikkeld en krijgt een vaste plek in het onderwijs • Leerkrachten geven leerlingen heldere feedback op rekenprestaties • Rekenrijke (speel)leeromgeving; gericht op alle aspecten van rekenen 	hoog
	<p>Op onze school kunnen we signaleren van en effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De medewerkers hebben goed zicht op mogelijk invloed van communicatieproblemen door TOS/DO/SH op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen en kan adequaat handelen (waaronder ook valt het inschakelen van anderen) en of begeleiden</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leraren stemmen de spelbegeleiding af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen • De school volgt alle leerlingen op het gebied van het verwerven van sociale competenties • De school kan aantonen dat zij (op dit gebied) haar doelstellingen haalt, zoals vastgelegd in het schoolplan • De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag • De school hanteert gedragsregels voor leerlingen • De school heeft de kenmerken van de leerlingenpopulatie in beeld gebracht • Afstemmen van visie, normen en waarden m.b.t. acceptabel gedrag en grenzen hieraan. Er zijn duidelijke afspraken over inzet van sancties en aanleren van gewenst gedrag. • Er is kennis over de invloed van TOS op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen. 	gemiddeld

Hoofdstuk / paragraaf	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
	<p>Op onze school zijn leerkrachten goed toegerust om effectief leerlingen met extra didactische ondersteuningsbehoeften te begeleiden en leerkrachten signaleren de eventuele relatie tussen TOS/DO/SH en leerproblemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leraren maken binnen de kaders van de wet keuzes in het aanbod, waardoor zij dit afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie • Onderwijs baseren op evidence- of practisebased kwaliteitsstandaarden. • Op onze school zijn medewerkers vaardig in het stimuleren van de executieve functies van leerlingen. • De leerkrachten bieden heldere rekenstrategieën aan en grijpen alle daagse situaties aan om het rekenen betekenisvol en realistisch te maken • Er is een doorlopende leerlijn begrijpend lezen en luisteren, deze is nader uitgewerkt voor de middenbouw, d.w.z. dat er een keuze is gemaakt voor een methode en of werkwijze • Er is sprake van specialistisch, intensief leesonderwijs; incl. interventies voor leerlingen die ondanks de standaard specialistische en intensieve aanpak onvoldoende resultaat behalen. • Taal heeft onze aandacht binnen alle vakgebieden, dit wordt actief gestimuleerd door een LECO in alle bouwen • Taalrijke (speel)leeromgeving; gericht op alle aspecten van taal • Leerkrachten zijn vaardig in het toepassen van het directe instructiemodel • In de bovenbouw is er expliciet aandacht voor het stimuleren van een kritische werkhouding bij leerlingen • Leerkrachten zijn toegerust om de taakgerichtheid van leerlingen tijdens rekenen te vergroten • Leerkrachten geven leerlingen feedback op hun prestaties 	gemiddeld
	<p>Op onze school werken we handelingsgericht en kijken we naar mogelijkheden en kansen voor onze leerlingen binnen regulier.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school verzamelt (vanaf de binnenkomst) systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem • De school heeft op basis van de kenmerken reële verwachtingen vastgesteld over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken • Op onze school is sprake van een professionele leercultuur • Toepassen van direct instructiemodel • We werken doelgericht, evalueren doelen en passen onderwijs aan op grond van evaluatie. • Leerlingen worden betrokken bij vaststellen en evalueren van doelen 	gemiddeld
PCA Personeelsbeleid	Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan	gemiddeld
PCA Kwaliteitszorg	De school brengt minstens 1 x per jaar verslag uit over haar doelen en de resultaten die ze behaalt	laag

19 Meerjarenplanning 2019-2020

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school beschikken we over leerlijnen voor bepaalde onderdelen van de 21st century skills; waaronder wereld oriëntatie, cultuureducatie, burgerschap en digitale geletterdheid
	Op onze school werken we samen met ouders. Dat betekent dat we hen actief betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP
	Op onze school kunnen we breinvriendelijk leren effectief combineren met therapeutisch ondersteuningsbehoeften op het gebied van TOS. Onze medewerkers zijn vaardig in het maken van keuzes welke aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze keuzes kunnen goed onderbouwd worden en uitgevoerd worden
	Op onze school kunnen we signaleren van en effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De medewerkers hebben goed zicht op mogelijk invloed van communicatieproblemen door TOS/DO/SH op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen en kan adequaat handelen (waaronder ook valt het inschakelen van anderen) en of begeleiden
	Op onze school zijn leerkrachten goed toegerust om effectief leerlingen met extra didactische ondersteuningsbehoeften te begeleiden en leerkrachten signaleren de eventuele relatie tussen TOS/DO/SH en leerproblemen.
	Op onze school werken we handelingsgericht en kijken we naar mogelijkheden en kansen voor onze leerlingen binnen regulier.
PCA Personeelsbeleid	Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan
PCA Kwaliteitszorg	De school brengt minstens 1 x per jaar verslag uit over haar doelen en de resultaten die ze behaalt

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

20 Meerjarenplanning 2020-2021

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school beschikken we over leerlijnen voor bepaalde onderdelen van de 21st century skills; waaronder wereld oriëntatie, cultuureducatie, burgerschap en digitale geletterdheid
	Op onze school werken we samen met ouders. Dat betekent dat we hen actief betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP
	Op onze school kunnen we breinvriendelijk leren effectief combineren met therapeutisch ondersteuningsbehoeften op het gebied van TOS. Onze medewerkers zijn vaardig in het maken van keuzes welke aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze keuzes kunnen goed onderbouwd worden en uitgevoerd worden
	Op onze school kunnen we signaleren van en effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De medewerkers hebben goed zicht op mogelijk invloed van communicatieproblemen door TOS/DO/SH op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen en kan adequaat handelen (waaronder ook valt het inschakelen van anderen) en of begeleiden
	Op onze school zijn leerkrachten goed toegerust om effectief leerlingen met extra didactische ondersteuningsbehoeften te begeleiden en leerkrachten signaleren de eventuele relatie tussen TOS/DO/SH en leerproblemen.
	Op onze school werken we handelingsgericht en kijken we naar mogelijkheden en kansen voor onze leerlingen binnen regulier.
PCA Personeelsbeleid	Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

21 Meerjarenplanning 2021-2022

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school beschikken we over leerlijnen voor bepaalde onderdelen van de 21st century skills; waaronder wereld oriëntatie, cultuureducatie, burgerschap en digitale geletterdheid
	Op onze school werken we samen met ouders. Dat betekent dat we hen actief betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP
	Op onze school kunnen we breinvriendelijk leren effectief combineren met therapeutisch ondersteuningsbehoeften op het gebied van TOS. Onze medewerkers zijn vaardig in het maken van keuzes welke aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze keuzes kunnen goed onderbouwd worden en uitgevoerd worden
	Op onze school kunnen we signaleren van en effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De medewerkers hebben goed zicht op mogelijk invloed van communicatieproblemen door TOS/DO/SH op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen en kan adequaat handelen (waaronder ook valt het inschakelen van anderen) en of begeleiden
	Op onze school zijn leerkrachten goed toegerust om effectief leerlingen met extra didactische ondersteuningsbehoeften te begeleiden en leerkrachten signaleren de eventuele relatie tussen TOS/DO/SH en leerproblemen.
	Op onze school werken we handelingsgericht en kijken we naar mogelijkheden en kansen voor onze leerlingen binnen regulier.
PCA Personeelsbeleid	Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

22 Meerjarenplanning 2022-2023

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school beschikken we over leerlijnen voor bepaalde onderdelen van de 21st century skills; waaronder wereld oriëntatie, cultuureducatie, burgerschap en digitale geletterdheid
	Op onze school werken we samen met ouders. Dat betekent dat we hen actief betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP
	Op onze school kunnen we breinvriendelijk leren effectief combineren met therapeutisch ondersteuningsbehoeften op het gebied van TOS. Onze medewerkers zijn vaardig in het maken van keuzes welke aansluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze keuzes kunnen goed onderbouwd worden en uitgevoerd worden
	Op onze school kunnen we signaleren van en effectief omgaan met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege hun gedrag. De medewerkers hebben goed zicht op mogelijk invloed van communicatieproblemen door TOS/DO/SH op gedrag en de sociaal emotionele ontwikkeling in het algemeen en kan adequaat handelen (waaronder ook valt het inschakelen van anderen) en of begeleiden
	Op onze school zijn leerkrachten goed toegerust om effectief leerlingen met extra didactische ondersteuningsbehoeften te begeleiden en leerkrachten signaleren de eventuele relatie tussen TOS/DO/SH en leerproblemen.
	Op onze school werken we handelingsgericht en kijken we naar mogelijkheden en kansen voor onze leerlingen binnen regulier.
PCA Personeelsbeleid	Op onze school is er een door het team gedragen werkverdelingsplan

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

23 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 01JO15
Naam: Auris Fortaal
Adres: Santa Cruzdreef 30
Postcode: 3563 VJ
Plaats: Utrecht

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

24 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 01JO15
Naam: Auris Fortaal
Adres: Santa Cruzdreef 30
Postcode: 3563 VJ
Plaats: Utrecht

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____